REGD. NO. M. 3152. ప్రతి 3 అణాలు ESTD. 1930

జమీన్ రైతు

సంపుటి — 23
సంచిక — 16
★
20—4—51
శుక్రవారం

మేనేజింగ్ ఎడిటరు: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు. * నెల్లూరు * సంపాదకుడు: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

'ప్రజాపార్టీ' నిర్మాణంతో ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ ఏకవర్గ పక్షమైంది

ఆంధ్రరాజకీయాలలో ఊహింపని విన్నూత్న ఘట్టం ప్రారంభమయింది ఆచార్య రంగా, ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశంగార్లు అనుచరసమేతంగా కాంగ్రెసునుండి వైదొలగి, ప్రజాపార్టీ పేరుతో కొత్త రాజకీయపక్షం ప్రారంభించడంతో. కొత్తఘట్టం ప్రారంభించారనడమే కాక రాజకీయాల ధోరణిలోనే ప్రముఖ్యమైన మార్పురావడానికి ప్రారంభమైనదనే చెప్పుకోవాలి.

ఆంధ్రరాజకీయాలను సూక్ష్మదృష్టితో పరిశీలిస్తున్నవారికి రంగాగారు గెలిచినా, ఓడినా ఈ అధ్యాయం ఏనాడైనా ప్రారంభంకాగలదని ఊహామాత్రంగా తెలిసిన విషయమేనయినా, ఇంత త్వరలోనే సంభవించగలదని ఎవరూ అనుకోలేదు.

అయితే ఈనాడు మంచికైనా, చెడ్డకైనా ఆంధ్రరాజకీయాలలో ముఖ్యపాత్రనిర్వహించగల ప్రజాపార్టీ (మిగతా రాజకీయపార్టీలన్నిటికంటె) అనే సంగతి సుస్పష్టం, నిర్వివాదం.

"ప్రజాపార్టీ" నిర్మాణంతో ఆంధ్రదేశంలో కాంగ్రెసు ఏకపక్ష సంస్థ అయిపోయింది. సంజీవరెడ్డి, కళాగార్లు ఎన్ని ప్రకటనలుచేసినా చివరకు వారివర్గం పెత్తనంలో వుండే వారు మినహాయిస్తే యింకా ఎందరు వుండగలరనేది ప్రశ్నార్థకమైంది. మంత్రివర్గీయులుగా సంజీవరెడ్డిగారి ఎన్నికలలో చలామణి అయిన 87 గురులోకూడా కొందరు తటస్థవైఖరి నవలంభించగల అవకాశాలు. వున్నాయి. అంటే నేటి రాష్ట్ర కాంగ్రెసుతో సహకారం జరుపుటకు సిద్ధం కారన్నమాట. రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఎన్నికలో సంజీవరెడ్డిగారికి ఓటు చేయడంద్వారా కాంగ్రెసునే ఏకపక్ష సంస్థగా చేస్తున్నామని వారు అనుకోకపోవడమే దీనికి కారణం. మంత్రివర్గీయులను బలపర్చడం ద్వారా పద్యఃఫలితాలను పొందడమే కాక ముమ్ముందు పదవులు పంపకాలలో వంతులను పొందవచ్చునుకూడా అనుకున్నారు.

రంగాగారిని బలపర్చిన వారిలోకూడా భవిష్యత్తునుగూర్చి ఆలోచించనివారు వున్నారు.

నిఖార్సయిన మంత్రివర్గీయులకు ప్రజాపార్టీ నిర్మాణంతో కలకదుర్కొన్నట్టయింది; మనకెదురు ఎవరూలేదని సంతోషించారు. నిఖార్సయిన రంగా ప్రకాశం వర్గీయులకు కాంగ్రెసులోనేవుండి మంత్రివర్గీయులతో నిత్యమూ ఘర్షణపడేకంటే యిదే మేలనిపించింది. పోతే పైచెప్పినట్టు రెండువర్గాలను బలపరుస్తూ వచ్చిన మధ్యస్థులకు పచ్చి వెలగకాయ గొంతున పడ్డట్టయింది. వీరందరూ కాంగ్రెసులోనేవుండి తమ తమఆశలనుతృప్తిపరచుకోనెందుకు ప్రయత్నించేట్టు కనపడుతుంది.

ఈవిధంగా జరిగితే రాష్ట్రకాంగ్రెసు సభ్యులు సుమారు 110-120 వరకు వుండగలరు.

వీరిలో పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా సభ్యులుకూడా వున్నారు. వీరందరూ ప్రకాశంగారి అనుచరవర్గంలోవారేఅయినా కాంగ్రెసునుండి వైదొలగుటకు ఇష్టపడలేదు. కారణం, పశ్చిమకృష్ణాజిల్లాలో మంత్రివర్గీయుల ప్రాబల్యమేలేదు. గ్రామ పంచాయితీలు, తాలూకా కమిటీలతో సహా పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా పూర్వపు రాష్ట్ర కాంగ్రెసువర్గం పెత్తనంలోనేవుంది. మిగతా జిల్లాలన్నిటికీ భిన్నమయిన పరిస్థితియిది. మిగతజిల్లాలలో యిటు తాలూకాసంఘాల్లోనో, అటు జిల్లాసంఘాల్లోనో మంత్రివర్గీయుల పెత్తనము వుంటూవచ్చింది. అందుచేతనే మిగతా జిల్లాలసభ్యులు రాజీనామా నీయడానికే నిర్ణయించుకున్నారు. విభిన్న పరిస్థితులలో విభిన్న విధానం అవలంభించవలసిన అవసరమున్నదికదా! పిడుగుకు, బియ్యానికి ఒకటేమంత్రమా? అంతేగాక రంగా, ప్రకాశంగార్లు ఎన్నికయిన 24 గంటలలో కాంగ్రెసునుండి వైదొలగుటకు నిశ్చయించడం తప్పని వారి వ్యక్తిగతభావనకూడా. అందుకే పశ్చిమకృష్ణజిల్లా నాయకులు ప్రత్యేకవిధానము అవలంభించారు—వారి సానుభూతి, అంతర్యము ప్రజాపార్టీ నాయకులవైపునవేవున్నా.

అసలు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఎన్నికయిన తర్వాత రంగా, ప్రకాశంగార్లు వారి అనుచరవర్గంతో కాశేశ్వరరావుగారింట్లో సమావేశమయినపుడు తర్వాత ఏమిచేయాలనే విషయంపై మూడురకాల అభిప్రాయాలు ప్రకటించబడ్డాయి. మొదటిది కాంగ్రెసులోనే వుంటూ బలం వృద్ధిచేసుకొని, సమయం వచ్చినప్పుడు మంత్రివర్గీయులపై దెబ్బతీయడం; రెండవది కోర్టులకుపోయి తగాదాలాడుకోవడం; మూడవది కాంగ్రెసునుంచి వైదొలగడం, కొత్తపార్టీని నిర్మించుకోవడం. చివరకు కొత్తపార్టీ నిర్మాణానికే నిర్ణయించుకోవడం జరిగిన సంగతి "జమీన్ రైతు" పాఠకులకు తెల్పినదే.

—తరువాత 16 వ పేజీలో

'ప్రజాపార్టీ' స్థాపనకు తెల్పబడ్డ కారణాలు

★ ★ ★

- అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యవర్గం మంత్రివర్గంపట్ల పక్షపాతంవహించి, 26 స్థానాలకు ఎన్నికలు జరగకుండా నిల్చిపోయివుండినా, ఏప్రెల్ 11 న రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష, కార్యవర్గ ఎన్నికలు జరగాలని పట్టుబట్టినందువల్ల-
- ఈ సందర్భంలో అ. భా. కాం. ప్రతినిధి పాటిల్ సిఫార్సును, కార్యవర్గ సభ్యుడు రంగాగారి అధిక్షేపణను కార్యవర్గం నిర్లక్ష్యంచేసినందువల్ల-
- మంత్రివర్గపక్షంవారు ప్రభుత్వాధికారమును, కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ ఆజ్ఞలను స్వప్రయోజన సిద్ధికై వుపయోగించుకొని రాష్ట్ర కాంగ్రెస్‌నుకూడా వారు పాదాక్రాంతం చేసుకొన్నందువల్ల-
- మంత్రివర్గంవారి దుశ్చర్యలనుండి ప్రజలను కాపాడడానికి అవకాశంలేనందువల్ల, లోగడ మంత్రివర్గంపైగావించిన ఫిర్యాదులపట్ల కార్యవర్గంవా రవలంభించిన విధానంవల్ల, యీ రాష్ట్రప్రజలకు కాంగ్రెస్‌పై విశ్వాసంపోయినందువల్ల-
- కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలనుగాని, శాసనసభా కాంగ్రెసు పక్షాన్నిగాని విమర్శించగూడదని కాంగ్రెసు కార్యవర్గం నియంతృత్వా విరుద్ధమైన ఒకనిషేధాజ్ఞ చేయుటవల్ల—

కాంగ్రెస్‌లోనే అంతర్భాగంగావుండి ప్రతిఘటించుట సాధ్యపడదు కాబట్టి 'ప్రజాపార్టీ' ని స్థాపిస్తున్నామని ప్రకటించారు.

తెన్నేటి రాజీనామా

మద్రాసు శాసనసభ్యత్వానికి, విశాఖపట్టణం మునిసిపల్ ఛేర్ మెన్ పదవికి శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు రాజీనామాయిచ్చి 'ప్రజాపార్టీ'లో చేరారు. పార్టీకొరకు యింతత్యాగంచేసిన వ్యక్తులలో యీయనే ప్రథముడౌతాడు.

పూర్తిగా రాష్ట్రకాంగ్రెస్ చేతిలోవున్న పశ్చిమ కృష్ణ సభ్యులెవ్వరూ రాజీనామా ఇవ్వలేదు

మేనేజరు కావలెను

పూటుకూరు శ్రీ వీరాంజనేయ మైకామైనులో మేనేజిమెంటు చేయుటకు ఆ విషయములు తెలిసిన సమర్థతగల మేనేజరు కావలెను. జీతము నెలకు రు 50/- మొదలు 250/- ల వరకు సమర్థతనుబట్టి యివ్వబడును. కావలసినవారు 30-4-1951 తేదిలోపల క్రింది అడ్రసుకు అప్లికేషను పంపుకొనవలెను. వివరములకు ప్రొప్రయిటరుతో మాట్లాడవలెను.

పట్నం వీరాస్వామి బ్రదర్సు అండ్ సన్సు,
చిన్నబజారు — నెల్లూరు.

చిన్నకథ ***

జౌరా, ప్రిన్సిపాల్!

★

అనుకరణ మార్పులతో
శ్రీ ముంగమూరు యస్. నరసింహారావు, బి. ఏ. బి, యల్.

వాళ్లు అదృష్టవంతులు. తా మెచ్చినవాండ్లే పెండ్లాలుగా వాళ్లకు లభిస్తారు. అభాగ్యులూ వున్నారు. ఈ పెంట ఎల్లా తప్పేనా అని తపించినా, తుదకు ఆ పెంటే, తప్పనిసరిగా కంఠానికి గుదకపోతుంది. గ్రహచారంకొద్దీ, రెండో కట్టుకు చేర్చబడ్డవాడ్నయ్యా నేను.

తలలో రవ్వంత మెదడున్న వాడు ఎవ్వడు కూడా, శారదవంటి విశ్వరూపిణిని, వివాహము చేసుకోడు. మరి, నా శారద దాపురించిందంటే, నా కర్మం కాలబట్టే! అయిదేండ్లయింది. ఇంకెంత కాలం అఘోరించాల్సుందో!

అప్పట్లో, సీనియర్ బి. ఏ. క్లాసులో ఉండినా. శారదదికూడా నాక్లాసే. కానీ, నేను హాస్టల్లో బసచేస్తుండినా. శారద తన తండ్రి ప్రిన్సిపాలుతో బంగళాలో ఉన్నింది.

సెలక్షన్ పరీక్షలు ఆరోజు సాయంత్రమే ముగిశాయి. ప్రక్కరోజు, కాలేజీకివచ్చి, రిజల్టులు తెల్సుకొని, క్రిస్టమస్ సెలవలకు ఎవరెవరి ఊళ్లకు వాళ్లు వెళ్ళాల్సిఉండింది. కాబట్టీ, కడపటి పరీక్ష సాయంకాలము నాల్గోఘంటు పూర్తికాగానే, గబగబా, హాస్టలుకొచ్చేసి, మరురోజు ప్రయాణానికి మూటముల్లె సర్దుకున్నా. ప్రొద్దుకూకడానికి ఇంకా చాలావ్యవధి ఉన్నింది. కాలం ఎల్లాతగలెయ్యనా, అని అనుకుంటుండేసరికి, తటాలున ఒక వింత ఆలోచన తట్టింది. తట్టిందే తొందరగా, బీరువాలోనుండి నా డైరీని బయటికిలాగి కలం చేబుచ్చుకున్నా.

ఇట్టి ఆలోచన నాకు స్ఫురించడంలో, నా యంత చతురుడు మరొకడుండబోడని, నన్ను నేనే అప్పట్లో అభినందించుకున్నా. కాని నా ఆలోచనలో గొప్ప ఆవంతకూడాలేదు. పైగా ఈ ఆలోచనసాగించి, నాకు నేనే కీడు చేసుకున్న వాణ్ణయినా. ఆలోచన ఏమిటంటే, ప్రతి లెక్చరరుకుండు అంగవైపరీత్యాలగూర్చి వెక్కిరింపుగా వర్ణించడం. ముందూ వెనక ఆలోచించకుండా చేసిన ఈ బుద్ధిమాలినపనికి ప్రాయశ్చిత్తం అనుక్షణం అనుభవిస్తునే ఉన్నా—

నేననుభవించే ప్రాయశ్చిత్తము ప్రిన్సిపాల్నుగూర్చి నేజేసిన వర్ణనబట్టే! నే వ్రాసిన వక్కలు ఇవి:— "ఈయనగారికి అచ్చంబుల్‌డాగ్ ముక్కు. ముఖాన్నంతా ముక్కే ప్రాముఖ్యంగా ఆవరించిఉంది. ఏలంటే, కన్ను, కపోలము మొదలగు ఇతర అవయవములు తొంగి చూడడానికైనా ఛాన్సు ఉండేటట్టు కానుపించదు. నాసికాగ్రముపైకు దప్పిడిగాదిగి తిరుపతి ఊర్ధ్వమువ ఇరువైపులకు విశేషంగా పెరుగుదల పొందిఉంది. ఇట్టిమహిమోపేతమైన నాసికావిశేషము వంశములో అంతరించకుండా శాశ్వతంగా నిల్వబెట్టాలనికాబోలు, ప్రిన్సిపాలులో విశేషాన్ని అసలుచెక్కు చెదరకుండా

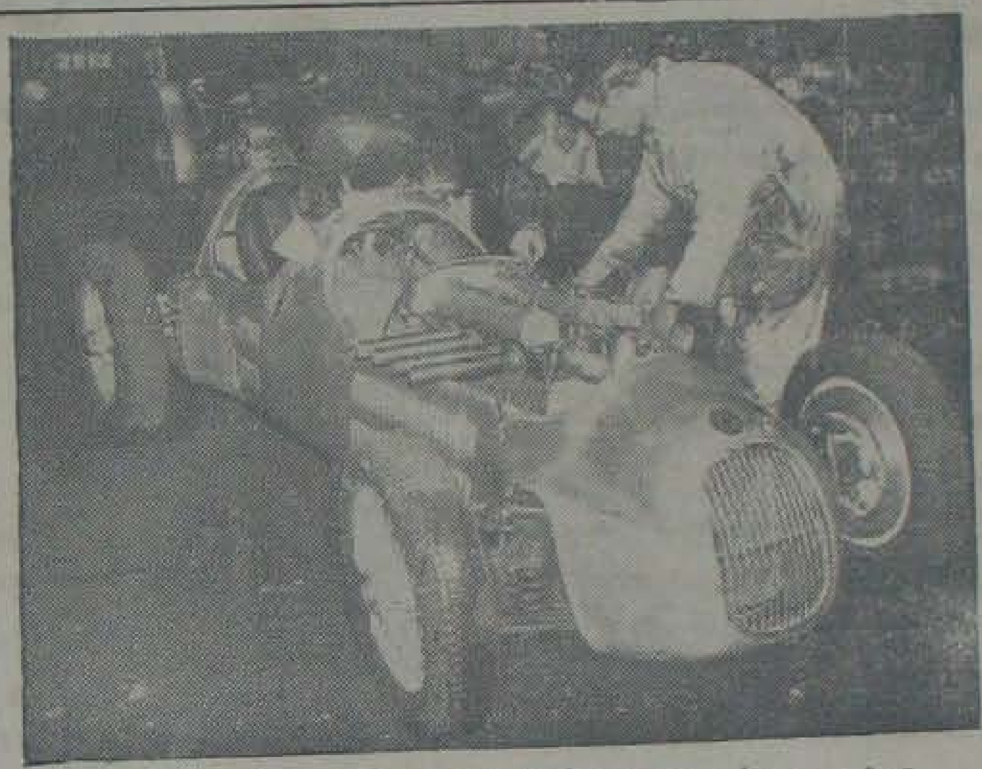
బ్రిటిష్ దేశంలో తయారుచేయబడ్డ క్రొత్త రేసింగు కారు. రేసింగు డ్రైవర్, మెకానిక్, ఇంజన్ను గురించి విమర్శించుకొంటున్నారు

తన పుత్రికారత్నం శారదలో అవతరింపజేసాడు. పర్యవసానం, ఇప్పుడావిడకు, ఆయుధములతో నిమిత్తంలేకుండా, నాసికా రంధ్రములు జంటమఱ ఫిరంగులుగా పరిణమిల్లిపొయ్యాయి."

ముందూ వెనకలు ఆలోచించకుండా తెల్వితక్కువ కూతలు కూసింది నా స్వహస్తమే గానీ, ప్రిన్సిపాలు ముక్కుపట్ల విరోధము, అపహ్యాత సూచించుటకు అల్లావ్రాసింది మాత్రం కాదు. అట్టిభావం నాకులేదని నిరూపిస్తా. మా సైన్సు లెక్చరరు మిక్కిలి అందమైనవాడే! విద్యనేర్పే వాళ్లల్లో సైన్సులెక్చరరు, నేర్చేవాళ్లల్లో నేను కాలేజీలోకెల్లా ముక్కు మెంగము తీరుగావుండే వాళ్లని అప్పట్లో అందరూ అనుకుంటుండేది. ఆయన అందంగావుండినాడని, ఆయన్నే మైనా విడిచానా? "ఇరువైపులా గద్దపొద కంపల నుండే మీసాలు" అని ఆయన్ను వర్ణించా. వాస్తవానికి గద్దపొద ఎల్లావుండేది నేనెప్పుడు మాచిందిలేదు. దానికి కంపలుండేది, లేనిది, అంతకన్నా తెలీదు.

ఇకేమోస్తరు, ఇతరులగూర్చికూడ కొన్ని వర్ణనలుజేసి డైరీని తిరుగా బీరువాలోనికి విసరేసి, చెల్లాయికిగాను క్రిస్టమస్‌బొమ్మలు కొనడానికని పేటకు వెళ్లిపొయ్యా. తిరుగా హాస్టలు చేరుకునేటప్పటికి రాత్రి ఎనిమిది కొట్టింది. తిండితిని, మరురోజు మా వూరికి మెయిలు ఎన్నిఘంటలకు ఖరారుగా బయలు దేరుతుందా అనే విషయాన్ని తెల్సుకోడానికి రైల్వేగైడు తిప్పుతూ కూర్చొనుండినా. ఇంతలో పెలికాడొక్కడికి తలనొప్పిగాడు.

తలనొప్పిగాడంటే, చురకత్తిలోగాడు, నా క్లాస్‌మేటే! మాటలు పొందలొట్టేదంటే, ఎదటోడికి తలనొప్పి తగిలినాగూడా విడిచిపెట్టే ఘటంకాదు వీడు. కాబట్టే, వీణ్ణందరు తలనొప్పిగాడనే సార్థకనామధేయంతో పిలిచేది. ఇతణ్ణి చూడగానే నాకు తలనొప్పి పట్టుకొన్నట్టయింది. కాబట్టి వీణ్ణి తొరలో ఎలాగయినా దాటించేయాలనే ఉద్దేశంతో మొహం చిట్లించుకొని వాడివైపు చురచురా చూచా.

"ఏందోయి! మోహన్, తెలిసిందా చాలాయం?" అని చలాకీగా అన్నాడు. నేను అన్నాను;

"రేపు నేను ఊరికెళ్ళాల తెలుసా. నిండా బిజీగావున్నాను. హాలిడేస్‌తర్వాత రిటర్న్ అయినపిమ్మట ఆవిషయం తెల్సుకుంటాలే! ఇప్పుడుమాత్రం నన్నువిడిచిపో. మామూలు విషయాలేగా. నీవి?"

"అటుకాదు, నీకు సంబంధించిన విషయమే!"

"ఒకే, కాంతా, నీకేమి నాకుతొత్తా? నీ వాలకంచూస్తే, నాచేత తక్షణమే అమృతాంజనందబ్బి కొనిపించాలని నీవు పట్టుపట్టినట్లుంది. కాని, నేనుమాత్రం నీపట్టులో ఇవ్వాళ చిక్కదలచుకోలేదు" అని గట్టిగాఅన్నా.

"నీ దుంప తెగ! నన్ను చెప్పనిచ్చేటట్టేలేదే! విషయం నీకు చాలా ఎక్కువగా సంబంధించిదోయి!"

"మరి తగలెట్టు ఎందుకీ ఉపోద్ఘాతం?"

"నీ రహస్యాలు బయటపడ్డాయి. ఏం ప్రమాదంరానుందో!"

నేను ఉలిక్కిపడ్డా, ఏం రహస్యాలోఅని.

"భయపడాకు, సరిదిద్దడానికి సహాయం లేకుంటుందా?" అనిఅభయహస్తం ఇచ్చినట్టుగా అన్నాడు.

కాస్త తెప్పరిల్లి నిట్టూర్పువిడిచా.

"మరి నీ డైరీ ఎక్కడరా?" అని గర్వంగా అడిగాడు.

"నీకెందుకురా, నా డైరీ? చూడాలంటే, ఇదో ఇస్తాను" అంటూ బీరువాఅంతా వెదికా. కానరాలేదు. "కానరాలేదు, రా, పది నిమిషాలు ఆగు. బాగా వెతికిఇస్తా" అనిఅన్నా.

"పది నిమిషాలు కాదు; పది యుగాలు వెతికినా, నీకింకెక్కడ చిక్కుతుంది? అదిఇప్పుడు ప్రిన్సిపాలు చేతిలోఉందిగా!" అని హేళనగా అన్నాడు.

"నీకు తెలీ, సమయంలేదు, వేళాకోళాలకు! నాదగ్గరకట్టిపెట్టాలి నీ......"

"వేళాకోళాలు, అదేకాదూ, నీపనిపోయింది. ఇప్పుడా బుల్‌డాగ్‌వద్ద, నీ డైరీ ఉండంటే వుండి. నీవు నమ్ము నమ్మకపో. నా కళ్లతో చూస్తుండినా, శాస్త్రీగారు ప్రిన్సిపాలుకివ్వడం"

"ఏ శాస్త్రి?"

"మన క్లాస్‌మేటూ, నీ హాస్టలుమేటు"

"వాడికెల్లా......"

"నీవెక్కడనో జారవిడిచుంటావు. వాడు దాన్ని ఎత్తేసిఉంటాడు. వాడిగుణం మనకు తెలిసిందేగా! నీప్రియమేటు డైరీ ప్రిన్సిపాలుకు పట్టిస్తే, ఆయన వాణ్ణి అభిమానించి, సెలక్షన్లో ఫెయిలయినా, ప్యాస్ చేయిస్తాడని

—తరువాత 15వ పేజీలో

కిరణాలు

వర్ణసిద్ధాంతం

రెజినాల్డు రాబర్ట్సు అనే బ్రిటిషు శాస్త్రజ్ఞుడు ఒక క్రొత్తసిద్ధాంతం ప్రతిపాదించాడు. దానిప్రకారం మానవ పరిణామ చరిత్రనంతా వర్ణరీత్యా విభజించవచ్చు. మొట్టమొదటిది అరుణయుగం. అభిముఖంగావుండే గ్రహాల మధ్యకలిగిన ప్రతిక్రియాన్నుండి భూమి ఉద్భవించిన కాలం ఈ ఎరుపుయుగం. దీనితర్వాత నారింజవర్ణయుగం. ఈయుగంలో సూర్యుని నుంచి సూక్ష్మాణువులకు శక్తి ప్రసరించింది. తర్వాత పసుపుపచ్చయుగం. ఈదశలో మానవునికి వివిధ చైతన్యాలు వృద్ధి పొందాయి. ఇప్పుడు మనముండేది ఆకుపచ్చయుగం: భౌతికవాదపురోజులు: వర్ణవిద్వేషం, అంతర్జాతీయ విరోధాలు, పోరాడి ఐశ్వర్యం సంపాదించడం ఏర్పడినదినాలు. ఇకముందు రాబోయేది నీలియుగమట. బహుశా 2100 సంబతో ప్రారంభమవుతుందట. మనుష్యుడు మనసుతో పదార్థాన్ని పాలించేదినాలు వస్తాయట.

* * *

ఎలక్ట్రిక్ ట్రాన్స్‌లేటర్

కాలిఫోర్నియా విశ్వ విద్యాలయంలో పెద్ద పెద్ద గణిత సమస్యలను జవాబుచెప్పే యంత్రం ఒకటి వాడుకలోవున్నది. దీన్ని ఇతర భాషల నుంచి ఇంగ్లీషు అనువాదం చెప్పే యంత్రంగా మార్చడం సాధ్యమవుతుందేమోనని పరిశీలిస్తున్నారు. మనిషి మెదడు ఎలా పనిచేస్తుందో అదే విధమైన ఏర్పాటు ఈ యంత్రంలో ఉపయోగించి చూస్తారట.

* * *

న్యూయార్కునుంచి లండనుకు ఒక గంట ప్రయాణం

రాకెట్ విమానాలలో ప్రయాణంచేసే రోజులు చాలా శీఘ్రంగా రాబోతున్నాయట. అమెరికా శాస్త్రజ్ఞుడైనా [illegible] సూచన ప్రకారం న్యూయార్కునగరంనుంచి లండనుకు రాకెట్ విమానంలో ఒకగంట ప్రయాణం చేస్తేచాలు. ఈవిమానం వేగంగా పోవడమేగాక చాలా ఎత్తులో విహరిస్తుందట కూడా!

శాస్త్రీయమైన
భృంగా
మలక తైలం
*
కల్పాశ్రమము
నెల్లూరు

వ్యవసాయ సంస్కరణలు: కుమరప్పకమిటీ సూచనలు...

అప్పిచ్చేవారి పుస్తకాలు, లెఖలు హాజాత్తుగా తనిఖీ (సర్ ప్రయిజ్ ఆడిట్) చేయుడం కోసం ఒక ప్రత్యేక పరిశీలకశాఖను (స్పెషల్ సూపర్వయిజరీ ఏజన్సీ) ఏర్పర్చినప్పుడే, నిబంధనచట్టాలు (రెగ్యులేటరీ యాక్టులు) ఫలప్రదంగా అమలుపరచడం సాధ్యమవుతుంది.

వాస్తే తరిమివేయుగలదని" తెలుస్తుంది. ఆర్థిక మాంద్యపుకాలంలో అప్పివ్వడం పైవిధించబడ్డ శాసనబద్ధమైన నిబంధనలు కాంక్షించిన ఫలితాన్ని చేకూర్చలేకపోడానికి హేతువు సంస్థల ద్వారా అప్పు లభ్యమయ్యే వసతులు ఏర్పర్చబడివుండక పోవడమే.

కాంగ్రెసు వ్యవసాయసంస్కరణల సంఘమువారి నివేదికనుండి ఇప్పటికి నాలుగు అధ్యాయాలు పూర్తిచేయబడి ఆయిదో అధ్యాయమందుకుగుతున్నది. ఈ అయిదో అధ్యాయములో రైతాంగపు ఋణగ్రస్తతనుగూర్చి చర్చించబడింది. దీనికి సంబంధించి అంతవరకు పరిష్కృతమైన వ్యాసాలలో ఈ క్రింది అభిప్రాయాలను కమిటీవారు ప్రకటించారు.

ధరలు హెచ్చుయున్నప్పటికీ వ్యవసాయజనాభాలో అధికసంఖ్యాకులపైగల ఋణభారం తగ్గలేదు. అందుచేత అప్పులిచ్చేవారికి, అప్పుతీర్చుకోగల శక్తినిబట్టి వారు చెల్లించవలసిన అప్పుమొత్తాన్ని నిర్బంధపూర్వకంగా తగ్గింపుచేయవలసివుంటుంది. వ్యవసాయకూలీల విషయంలో వాళ్ళఅప్పులు పూర్తిగా తొలగించివేయవలెనని కమిటీవారు సిఫారసు చేశారు. అప్పిచ్చేవారు నిర్బంధంగా లైసెన్సుతీసుకోవాలని, కొన్ని నియమ నిబంధనలకు లోబడి వుండాలని కమిటీవారి అభిమతం. అట్టివిషయములు పదిహేను సంవత్సరాల వ్యాసంలో పేర్కొనబడ్డాయి. ... ఇక ఈ వ్యాసం చదవవచ్చు.

— ఎడిటర్.

రైతులకు సంస్థలద్వారా ఋణవసతి కలుగజేయడంలో అనుసరించదగిన సలహాలు

ఆర్థిక మాంద్యపుకాలంలో, రెగ్యులేటరీ చట్టాలలో సూపర్వయిజరీ, లేక ఇన్స్పెక్షన్ ఉద్యోగవర్గాన్ని పొందుపరచక పోవడం మిక్కిలి ముఖ్యమైన లోపమే. ఋణదాతల యొక్క సంఘప్రతినిధుల చర్యలను అరికట్టడంలో రైతవ్యవంతమైన గ్రామ పంచాయితీ చాలవరకు కృషిచేయగలదని మా విశ్వాసం. ఋణదాతలను గ్రామ బ్యాంకింగు విధానంలో ఐక్యపరచుకోదగునని, కమిటీవారికి సాక్ష్యమిచ్చిన ప్రొ॥ వీరబహదూర్ సింగుగారి సూచన కూడా పరిశీలింపదగును.

గరిష్ఠ వడ్డీరేటు నిర్ణయించే విషయంలో, శాసనాలన్నింటిలో చేయబడ్డ విధంగా ఒకేవిధమైన వడ్డీరేటుకు బదులు, పరిస్థితులలోని ముఖ్యమైన మార్పుల కనుగుణ్యంగా చేర్చేయు గరిష్ఠ వడ్డీరేట్లతో తగినంత వివరంగా ఒక షెడ్యూలును జాగ్రత్తగా తయారుచేసి అట్టిచట్టాలలో చేర్చవలెను.

ప్రయివేటుగా కౌలుకిచ్చే విషయంలో - 20 ఏండ్లలోగా యథావిధిగా కౌలు తీరిపోని పక్షంలో, కౌలుకిచ్చుకొనే వాడు అనుభవించే హక్కుగలిగిన కౌలులన్నీ కూడా శాసనపూర్వకంగా నిషేధించాలి. సాధారణ కౌలులో భూమిమార్పు (అమ్మకం ద్వారా) చెల్లకుండాచేయాలి; కౌలుకిచ్చుకొన్నవాడు తనకు రావలసిన బాకీ ముట్టచెప్పుకొనేందుకై 20 ఏండ్లకు మించని కాలంవరకు భూమిని వినియోగపెట్టుకొనే హక్కుమాత్రం కలిగివుండాలి. ఎప్పుడైనాసరే, సాధారణకౌలును, తాను హక్కువదలుకొని కౌలుకిచ్చుకొన్నవ్యక్తి అనుభవించేటట్లు మార్పుచేసే ఇష్టాయిష్టాలను కౌలుకిచ్చేవానికి వదలివేయాలి. భూమిగలిగిన రైతుకు భూమిని మార్పుచేయడానికీ, మేను వంచి సేద్యసాధ్యాలుచేసే రైతుభూమిలో మరియొకరికి సాగుబడిహక్కు కలిగించడానికి కొంత అడ్డుబిడ్డాలు వుండాలని మేమునూచించి వున్నాము. ఈ సిఫారసులదృష్ట్యా, వ్యక్తిగత భూస్వామికి కౌలుహక్కును దుర్వినియోగం చేసే అవకాశం ఉండటానికి వీలులేదు. సహకార సంయుక్త క్షేత్రంలోకి వచ్చేరైతులకు అసలు ఏలాటి కౌలుహక్కు వుండరాదు. ఆ హక్కు సహకారక్షేత్రానికిమాత్రమేవుంటుంది.

ఎక్కువ వడ్డీలకు అప్పులివ్వడాన్ని అదుపులో వుంచడానికై (కంట్రోల్ చేయుడానికి) అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాలలో జరిగిన ప్రయత్నాల చరిత్రవల్ల, "శాసనపూర్వకమైన నిర్బంధాలు మాత్రమే ఆ సమస్యను ఎదుర్కొనే మార్గాలుకావని, ఫలప్రదమైన ఆర్థికపోటీ మరింత అధికసంతృప్తికరమైన పరిష్కారమార్గమవుతుందనీ, - తక్కువ వడ్డీకి అప్పిచ్చేవాడు, తగినన్ని అవకాశాలుకలిగి, తన వనరులు నిర్మాణాత్మకమైనవో, అధిక వడ్డీకి అప్పిచ్చే

భారత రిజర్వు బ్యాంకుకు సంబంధించిన వ్యవసాయ ఋణశాఖవారు, ఈ ఋణ విమోచన చట్టాలు, అప్పివ్వడంపై విధింపబడిన నిబంధనల చట్టాలవల్ల కలిగిన ఫలితాన్నిగూర్చిన

భూమి, వ్యవసాయాల అభివృద్ధి నిమిత్తం భారత వ్యవసాయదారునికి ఇవ్వబడిన ప్రభుత్వ సహాయం ఏమాత్రమైనదీ ఈ వ్యాసం చివర ఇవ్వబడ్డ పట్టికలో కొంత తెలియజేస్తుంది:-

పరిశీలనలో, రైతాంగానికి అప్పులభించే వసతులు తక్కువైపోయినట్లు చెప్పారు. ప్రభుత్వ సహాయం కొరతపడడంవల్ల రైతాంగపుకష్టాలు మరీ జాస్తిఅయినవి.

★

జమీందారీ రద్దయినపిమ్మట సేద్యానికి కావలసిన డబ్బు మరింత కొంతపడుతుంది. డా॥ రాధాకమల్ ముఖర్జీగారు కమిటీవారికి అందజేసిన మెమోరాండాన్నిబట్టి, యు. పి. రాష్ట్రములో నాటికి 40 వంతులు గ్రామీణఋణం జమీన్దార్లచే ఇవ్వబడుతున్నది. పిదప, తమకు వచ్చే పరిహారధనాన్ని నగర పరిశ్రమలమీద పెట్టుబడిచేయుడానికి పూనుకోవచ్చు. పరిహారములో కొంతభాగం బలవంతముగా రాష్ట్ర సహకార సంఘంలో పెట్టుబడి చేయించాలని యు. పి. జమీందారీ రద్దు సంఘంవారు చేసిన సిఫారసును మిక్కిలిశ్రద్ధతో గమనించవలసి వున్నది.

భారత రిజర్వుబ్యాంకుయొక్క వ్యవసాయ ఋణ శాఖవారు రాష్ట్రకో ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు, కేంద్ర కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలకూ అన్నింటికీ జారీచేసిన 12-6-1939 తేదీ సర్క్యులర్‌లో, డిపాజిట్లనుండి నాటికి 30 వంతులు 50 వంతులు ప్రభుత్వ రక్షణక్రింద, ట్రెజరీ బిల్లులక్రింద పెట్టుబడి చేయుడంద్వారా, కోపరేటివ్ బ్యాంకుల భద్రతను నిలపెట్ట వచ్చునని నొక్కి చెప్పబడింది. నేషనల్ ప్లానింగ్ కమిటీవారి, రూరల్ మార్కెటింగు, అండ్ ఫైనాన్సుకు సంబంధించిన సబ్ కమిటీవారు ఇలా సరిగ్గాచెప్పారు:- అటువంటి పాలసీని అనుసరించడమంటే, ఎక్కువమొత్తం ధనాన్ని గ్రామ సీమలనుంచి నిశాల ఆర్థిక కేంద్రాలకు మార్చడమన్నమాట. తత్కారణంగా ప్రస్తుతం అస్థిర

—కొరకు 18 పేజీలో

ధాన్యపుశిస్తు రొఖశిస్తుగా మార్చుచూ సవరణ దెచ్చుటకు రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరివున్నదట

జమీందారీ సొంతపట్టాలను గూర్చి సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు విచారణ

నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతుసంఘ అధ్యక్షులు శ్రీ గుజ్జలపూడి వెంకటసుబ్బారావుగారు ఈ క్రిందివిధముగా ప్రకటించుచున్నారు:-

"జేను ఏప్రెల్ 3 తేదీన నెల్లూరు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరువారిని కలుసుకొని జమీందార్ల సొంతపట్టాల విషయమై చాలాచోట్ల బంజరు భూములను, స్లేటుగనులుండే భూములను, మైకాప్లాట్లను, ఇంకా వేలకొలది ఎకరాల విస్తీర్ణముగల భూములను తమ బంధువులపేర, నౌకర్లపేర, ఆశ్రితుల పేర పట్టాలుచేసి అక్రమంగా అనుభవిస్తున్నారనే సంగతులను చెప్పగా, అట్టివేవైనావుంటే తనకు తెలిపినయెడల, [illegible] న్యాయము కలుగజేస్తా [illegible] అట్టి అక్రమాలు జరిగినచోటల ఆ వివరాలను మా ఆఫీసుకు

జమీన్దారీ సమస్యలు

గాని, లేక వారు ప్రత్యక్షంగా సెటిల్మెంటు ఆఫీసరువారికిగానీ తెలిపి, తగినచర్య జరుపవలసిందని ఆయా గ్రామ రైతులను కోరుచున్నాము. మా చిరునామా:- ప్రెసిడెంటు, జిల్లా జమీన్ రైతుసంఘం, "జమీన్ రైతు" పత్రికఆఫీసు, నెల్లూరు—అని వ్రాయవలెను.

\+ \+ \+

వెంకటగిరి జమీందారు సొంత పట్టాలకు దరకాస్తు! పెట్టినారట

పట్టపరికారం సొ[illegible] భూములకు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరువద్ద దరఖాస్తుపెట్టి పట్టాలు పొందవలసియున్నది.

వెంకటగిరి జమీందారుగారు అట్టిభూముల కన్నిటికీ పట్టాలివ్వవలసి దరఖాస్తులుపెట్టియున్నారనీ, అవన్నీ అల్లా [illegible]

రిమార్కుల నిమిత్తం పంపబడియున్నవనీ, అవి వచ్చినతర్వాత ఆక్షేపణలకు గడువిచ్చి పరిశీలించి తర్వాత సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు చర్యలకుపక్రమించవలదనీ తెలుస్తున్నది. రైతులందరూ తెలుసుకొని తగిన చర్య జరిపెదరుగాక.

\+ \+ \+

జమీందారీలలో ధాన్యపు శిస్తులు – శ్రీ కళా వెంకటారావుగారితో నెల్లూరు వెంకటామానాయుడు గారి సంభాషణ

శ్రీ కళా వెంకటారావుగారు 9-4-51 తేదీ సాయంత్రం నెల్లూరు మీదుగా బెజవాడకు కారులో వెళ్ళుచున్న సందర్భములో నేను శ్రీ వెంకటారావుగారిని కలిసికొని ధాన్యపు శిస్తుల యిబ్బందిని గూర్చి ప్రస్తావించి, నెల్లూరు చిత్తూరు జిల్లాలలో గత 4, 5 సంవత్సరాల

—కొరకు 14 పేజీలో

చిత్రజగత్

ఆమంచర్ల

సినిమాకోయిల

లతామంగేష్కర్

ఈనాడు ఏ హిందీ సినిమాలో కానీ మధురాతి మధురమైన లతామంగేష్కర్ కంఠం వినిపిస్తూనేవుంది. రేడియోలో కూడా, "గీతోం కీ రాణీ లతామంగేష్కర్ కీ గానా సునియే" అని ప్రతిరోజూ వింటున్నాము. "మహల్" చిత్రంలోని 'ఆయేగా' పాట జ్ఞాపకం వచ్చినప్పుడంతా ఆపాట పాడిన లతా మంగేష్కర్‌ను స్మరణకు తెచ్చుకోక తప్పదు.

ప్రఖ్యాత హిందీతారలకంతా ప్లేబాక్ పాటలు పాడి, ప్రేక్షకులచే శ్రవణ రసాయనం గ్రోలించిన ఈ లతామంగేష్కర్‌నుగూర్చి కొన్ని వివరాలు తెలుసుకొందాం:-

ప్రఖ్యాత మహారాష్ట్ర గాయకుడు, స్టేజి నటుడూ అయిన మాస్టర్ దీనానాథ్ కుమార్తె, లత. దీనానాథ్ యౌవనంలో బాగా ఆర్జించాడు. కానీ సినిమాతో పోటీకి తట్టుకోలేక ఆయన నాటక కంపెనీ చాలారోజులు నిలబడలేకపోయింది. తండ్రి గతించేటప్పటికి లత చాలాచిన్నది.

1943 లో పదకొండు, పన్నెండేండ్ల ప్రాయంలో లత సినిమారంగంలో ప్రవేశించింది. ఆమెపాడిన మొట్టమొదటి సినిమా పాట స్నేహప్రభతో ఒక డ్యూయట్. అప్పటినుంచీ శ్రీ శ్రీ వినాయక్ నిర్మించిన చిత్రాలన్నిటిలోనూ లత పాటలుపాడింది. వినాయక్, లతను కన్నకూతురిలాగా ప్రేమించాడట.

లత చక్కగా నటించగలదట కానీ, సౌందర్యవతి కాదు. "మందిర్" అనే చిత్రంలో నటించిందికూడా. ప్రారంభంలో, ఏ సంగీత దర్శకుని ఇష్టానుసారమైనా, ఏచిత్రంలోనైనా పాడటానికి లత ఒప్పుకొంటుండేది. కాని పేరు ప్రఖ్యాతిరానే వచ్చింది గనుక, ఇప్పట్లో తన ఇష్టమనేది ఏర్పడింది.

నిరాడంబరమైన వేషధారణ, గర్వరహితమైన ప్రవర్తన, లతామంగేష్కర్ సుగుణాలలో కొన్ని.

తన తండ్రి స్మృతిచిహ్నంగా ఒకపుస్తకం ప్రకటించాలని లత ఆశించింది. ఆమె ఆశయం సఫలమైందికూడా. మరాఠీభాషలో వ్రాయబడ్డ ఆ పుస్తకం చక్కగా వ్యాప్తిచెందిందట కూడా. లతకుగల ఇంకోకోర్కె 'మ్యూజిక్ డైరెక్టర్' కావాలనట. అది నెరవేరడం ఎంత సేపు?

ఇంతా లతకు ఇరవై ఏండ్లుకూడా లేవు. ఇంత చిన్న వయస్సులోనే మధురమైనపాటలు లెక్కలేనన్ని పాడింది. ఎంతో పేరు సంపాదించుకొంది. ఇంకా ఎన్నో చిత్రాలలో లతా మంగేష్కర్ కోకిలకంఠం విని ఆనందిస్తాం.

సినిమా టిక్కెట్ల బ్లాక్ మార్కెట్

నిషేధ చట్టం

సినిమా టిక్కెట్లను బ్లాక్‌మార్కెట్లో అమ్మడాన్ని నిషేధిస్తూ ఒక శాసనం ప్రవేశపెట్టడానికి పశ్చిమ బెంగాల్ అసెంబ్లీ తలపెట్టిందట.

ఈ శాసనంప్రకారం బ్లాక్‌మార్కెట్లో సినిమా టిక్కెట్లుఅమ్మినవారికి రు 100 లు జుల్మానా మూడు నెలల ఖైదు విధించవచ్చునట!

'దీక్ష' చిత్రంలో టి. వి. రమణారెడ్డికి మంచిపాత్ర దొరికింది. ఆ చిత్రంలోని ఒక చక్కనిసన్నివేశం యిది. ఇందులో టి. వి. రమణారెడ్డి, రాంగోపాల్ (బాలుడు), కుటుంబరావుగారలు కలరు.

ఊఁ... తర్వాత ...

తర్వాత ఏమీ లేకపోవడమేమిటి, మంచి వాడకే-చర్చేఅంతగాదన వుంటేను—

అసలు ఆ అమ్మాయి అంత యిదయిన పిల్ల కాదుట. చూడూ ఆ స్థూలకాయ స్వరూపమున్నాదే-వాడితో వచ్చింది యీ తుట్టముసక-

ఆ అమ్మాయిని చిన్నప్పట్నుంచీ అందాల భరిణే, ముద్దులగుమ్మ, వయ్యారిభామ, చిలకల కొలికి అని పదే పదే అంటూ అల్లారుముద్దుగా చూస్తూవచ్చారు. అవునుమరి-అందులో ఆశ్చర్యమేముంది, కాకిపిల్ల కాకికిముద్దు,

ఆముద్దు అంతటితో ఆగితే చెప్పుకోవడం ఎందుకు యింతయిదిగా-ఆముద్దులే పూరంతా చెప్పుకుంటున్నారు. పోనీ నిజంగా అంత యిదయిన పిల్లకాబట్టి చెప్పుకుని సంతోషిస్తే ఫరవాలేదు. అంతా సవ్యంగాజరుగుతే యింత యిదిగా చెప్పుకుంటారా ఏమిటి?

ఊళ్ళో యింత మోజుందని తెలియగానే ఆపిల్ల తల్లిదండ్రులు చదువుకి ఫుల్ స్టాప్ పెట్టించి, డాన్సు, సంగీతంలోకి దింపారు. అసలు స్వతహాగా ఆపిల్లకి వాటిలో అభిలాష కూడావుంది. అందుకుతగ్గ అంద చందాలు,

—తరువాత 12 వ పేజీలో

కృష్ణకుమారి ఉదంతం

కృష్ణకుమారి అనేతార ఇంకా తెరమీదికి రాలేదు కానీ ఆమెనుగూర్చిన కబుర్లుమాత్రం చాలా పైటికొచ్చాయి.

అసలు ఈతార ఎవరు? "షావుకారు" చిత్రంతో ప్రఖ్యాతివహించిన శ్రీమతి శంకరమంచి జానకిచెల్లెలు, మొదట జెమినీ స్టుడియోలో వుండింది. ఈ మెతల్లి శ్రీహరి లాంటిదనీ, అన్నయ్య అపరకామేశమేనని "హెరాల్డ్" పత్రిక వర్ణిస్తున్నది.

శివరావుగారిచే తెరపైకి తేబడిన గిరిజ క్షణంలో 'పైకిరావడం'చూచి తానూ అలాగే విజృంభించాలని కృష్ణకుమారి ఆశట! గిరిజకంటే చాలాకాలం ముందేవచ్చినవాళ్ళంతా ఇంకా ప్లాను వేసుకోడంలోనే వుంటే గిరిజకు జూపిటర్ నుంచి 5 వేల రూపాయల చెక్కు రావడం కాక కొనేయుడం నిముసాలమీద జరిగిపోయిందట!

కృష్ణకుమారి ఆశను నెరవేర్చడానికి, అమ్మా అన్నయ్యా తగినంత శ్రమయినిగుచ్చి తర్ఫీదులో తీర్చి దిద్దారట. శివరావు పుణ్యాన "మంత్రదండంలో" మంచివేషం దొరికింది.

ఇటీవలనే "మంత్రదండం" నిర్మాతలైన జ్ఞానాంబికా పిక్చర్సువారికి కృష్ణకుమారి కాస్త తలనొప్పికలిగించిన ఉదంతం ఒకటి జరిగింది.

"మంత్రదండంలో" ఒక ముఖ్యమైన సెట్ మీద షూటింగు జరగవలసివుండింది. దానికి కృష్ణకుమారి హాజరు కావడం అవసరం. అయితే జ్ఞానాంబికావారికి టోకరాఇచ్చి కృష్ణకుమారి కోయంబుత్తూరులో మకాం వేసిందట. "ఎవ్వితే నవరత్నాలు" కోయంబత్తూరులో షూటింగ్ జరుగుతున్నది, అందులో రామశర్మ నటిస్తున్నాడుగా!

అమ్మ దగ్గరికెళ్ళి కృష్ణకుమారి రాలేదమ్మా అని అడిగితే, "నాకేంతెలుసు, ఎటువెళ్ళిందో మరి! మూడురోజులు ఆగండిబాబు" అన్నదట!

సరే మరుసటి దినం వస్తుందని "మంత్రదండం" నిర్మాతలు ఎదురుచూచారు. కళ్ళు కాయలు కాచాయేగానీ కృష్ణకుమారి మటుకు వచ్చిందికాదు. కోయంబుత్తూరుకు వెళ్ళినట్లు జాడకట్టి, టెలిగ్రాంకొట్టారు — దావావేస్తాం చూచుకోమంటూ.

దాంతో, కృష్ణకుమారి మద్రాసు వచ్చేసింది సాయంత్రం 6 గం॥ కు మేకప్ కు రమ్మని జ్ఞానాంబికావాళ్ళు ఇంటికి కబురు పంపారు. కృష్ణకుమారి తల్లి ఒప్పుకోలేదట.

పెద్ద పెద్ద తారలుకూడా నిర్మాతల సౌకర్యానికి తగినట్లు సరిపెట్టుకొంటారట గానీ, ఇంకా తెరపైనకేవున్న ఈ కృష్ణకుమారికి ఇంత ధీమసం ఎందుకో?

* * *

సి. పుల్లయ్య దర్శకత్వంలో శివరావుగారి రెండో చిత్రం

ఆలైడ్ ప్రొడక్షన్సువాళ్ళు రెండో చిత్రానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. ఈసారి శివరావుగారు సి. పుల్లయ్యను డైరెక్టరుగా ఎన్నుకోవడం ఆనందించదగ్గది. చమేలియా వాళ్ళను డిస్ట్రిబ్యూటర్సుగా ఏర్పరచుకోడంకూడా జరిగిపోయిందట.

తదితర వివరాలు ఇంకోసారి.

నెల్లూరు న్యూ టాకీస్‌లో
19—4—51 నుండి
ఫిలింకార్ వారి
ఛోటీభాభీ
సంసారసమస్యలను బహుచక్కగా ప్రతిబింబించిన అభ్యుదయ సాంఘికచిత్రం.
*
నర్గీస్
కుల్‌దీప్‌కార్
కరణ్ దివాన్
శ్యామ్
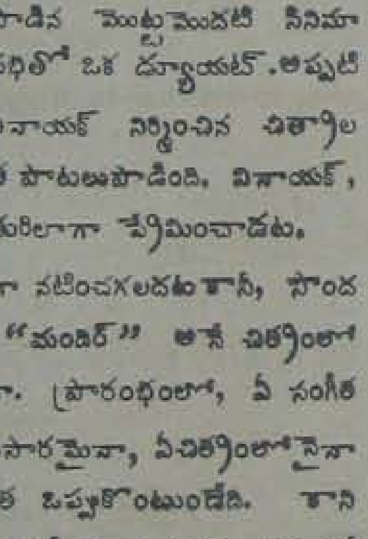
సంగీతం: హుస్నలాల్—భగత్‌రాం

భారతచిత్రాలపై పాకిస్థానులో పెనాల్టీ

పైనూరు ప్రభుత్వం తలపెట్టిన క్రొత్తపన్నులకంటే మరీ విచిత్రం! ఒక అడుగు ఫిలిముకు ఒకరూపాయ 'పెనాల్టీ'! సాధారణంగా హిందీచిత్రాలపొడుగు 14 వేలుంటుంది, కాబట్టి, పాకిస్థానులో దిగుమతియ్యే ఒక సాధారణ హిందీచిత్రంమీద సుమారు 14 వేల రూపాయల పెనాల్టీ అన్నమాట! ఇటువంటి అన్యాయానికి మెత్తనిమెమోరాండాలవల్ల ఏం ఫలితముంటుంది. కనుకనే పాకిస్థాను డిస్ట్రిబ్యూటర్లు తెలివైనపనే చేశారు.

ఈవిధంగా విపరీతమైన పెనాల్టీ చెల్లించి ఏ డిస్ట్రిబ్యూటరుకానీ కష్టమ్ము కాఖనుంచి ఫిలిములు తెప్పించుకోరాదని కరాచీ ఫిలిం డిస్ట్రిబ్యూటర్లు ఎగ్జిబిటర్ల సంయుక్త సమావేశంలో ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేశారు.

పాకిస్థానుప్రభుత్వం కాస్త కళ్ళుతెరుచుకొని. చేసిన తప్పులను దిద్దుకోక తప్పదు.

విమర్శలు - విశేషాలు

★ కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం "క్రమశిక్షణ" హెచ్చరిక
★ రాజ్యాంగం సవరణకు ప్రభుత్వ ప్రయత్నం
★ రైల్వేల వర్గీకరణలో ఆంధ్రదేశానికి అన్యాయం
★ మద్రాసులో చేనేత పారిశ్రామికుల సత్యాగ్రహం

ఎన్నాళ్లో కన్నాళ్లకు!, సుషుప్తావస్థలో వుండిన కాంగ్రెస్ జాగృతి పొందడం!!

ఏవిషయంలో? అభ్యుదయకరంగా దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడుటలోగాదు, అపారహం తమ మీద కురుస్తున్న విమర్శా పరంపరలనుండి విముక్తిపొందే మార్గాన్వేషణచేయుటలో!

ఇప్పుడైనా ఆపనికిపూనుకొని తనబాధ్యతను నిర్వర్తించినందుకు కాంగ్రెస్ కార్యవర్గాన్ని మన మభినందించవలసివుంది.

కాని చివరిక్షణంలో జరిగిన యీ 'క్రమశిక్షణ' హెచ్చరిక ఎంతవరకు క్రమశిక్షణకు దోహద మొసంగగలదనేదే సందేహించవలసిన విషయం.

ఈ అనుమానానికి కారణం, క్రమశిక్షణను కాపాడి, కాంగ్రెస్‌ను సంఘటితపరచవలసిన సమయాలెన్నిటినో కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం జారవిడిచినందువల్లనే. కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం కనబరచిన యీ నిర్లక్ష్యవైఖరివల్లనే దేశమంతా, ప్రభుత్వంలోవున్న కాంగ్రెస్‌వాదులు, కాంగ్రెస్ సంస్థను నిర్వహిస్తున్నవారికింద రెండు విభిన్నవర్గాలుగా చీలిపోయింది. పశ్చిమ బెంగాల్‌లో ఘోష్, బి. సి. రాయ్ వర్గాల మధ్యవచ్చిన విభేదాలపట్ల అగ్రనాయకులు సమయోచితంగా ప్రవర్తించలేక పోయ్యారు; యు. పి. లో కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యులు, కిద్వాయ్‌బృందానికి, ప్రధాని పంత్ మధ్య వున్నప్పుడైన అభిప్రాయభేదాలను వుచితరీతిని పరిష్కరింపలేక పోయారు; అగ్రనాయకుల అస్పష్టవైఖరివల్లనే తూర్పు పంజాబులో అనుదినం 'అవిశ్వాస' తీర్మానాలతో పీడింపబడుతున్నారు; ఆంధ్రలో మంత్రివర్గీయులు, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్‌వర్గంవారి మధ్యవున్న వివాదాలలో అధిష్టానవర్గంఅవలంభించినధోరణివల్ల కాంగ్రెస్ కార్యవర్గసభ్యుడైన రంగా కాంగ్రెస్‌బయటకు పోయాడు; ఒకవంక సమైక్యతకు ప్రయత్నమంటూ, వేరొకవంక కాంగ్రెస్‌వాదుల నోటికి తాళంవేసే తీర్మానంచేసి కృపలానీలాంటి నాయకులను బలవంతంగా కాంగ్రెస్‌నుండి నిష్క్రమించే పరిస్థితులను కల్పిస్తున్నారు.

పై వివరించిన సందర్భములన్నిటిలో కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గం, కాంగ్రెస్ ఐక్యత దృష్టిలో పెట్టుకొని, విజ్ఞతతో వ్యవహరించి ఎప్పటికప్పుడు యిరువర్గాలను సమరసపరచి వుంటే - నేడు కాంగ్రెస్‌కు యీ దుస్థితి సంప్రాప్తమైవుండేదిగాదు. దేశం యింతకల్లోల స్థితికి వచ్చేదికాదు. కాంగ్రెస్ నాయకుల అలక్ష్యవైఖరే పరిస్థితులనింత విషమింపజేసిందంటే ఎంతమాత్రమూ విపరీతంలేదు.

ఏమైతేనేమి, చివరిక్షణంలోనైనా యీ తీర్మానం చేశారు. ఇప్పుడైనా చిత్తశుద్ధితో కాంగ్రెస్‌పట్ల విముఖతతో విడిపోయిన నాయకులను చేరదీసి కాంగ్రెస్ బాధ్యతలన్నింటిలో అందరినీ సమానభాగస్వాములుగ చేయగలిగితే, యీ తీర్మానం సార్థకమవుతుంది. నెహ్రూగారి కృషి ఫలవంతమవుతుంది. కాంగ్రెస్ బాగుపడుతుంది. దేశం పురోభివృద్ధిచెందుతుంది.

కాంగ్రెస్ సుసంఘటితమై, యీ సత్ఫలితాలనిచ్చు శుభ సమయంకొరకు ఎదురు చూస్తున్నాము.

*** *** ***

భారతరాజ్యాంగాన్నయినా సవరించి,ప్రజల స్వేచ్ఛా జీవనానికి దోహదకరంగా పొందుపరచబడ్డ ప్రాథమిక హక్కులను అడ్డుపెట్టుకొని ప్రభుత్వం తలపెట్టు జమీందారీల రద్దులాంటి అభ్యుదయకరసంస్కరణలన్నిటికీ కోర్టుద్వారా అడ్డుతగులుతున్న అభివృద్ధి నిరోధక శక్తుల ఆట కట్టించవలసిందిగా మా అభిప్రాయాన్ని 23-3-51 తేది 'జమీన్ రైతు' సంపాదకీయంలో వ్యక్తపరచాం.

కేంద్రప్రభుత్వం యీ సమస్యను దీసుకొని,

—కొరవ 6వ పేజీలో

చిత్రసమీక్ష

సౌదామిని
(మా విజయవాడ విలేకరి)

"సౌదామిని" లో అన్ని తెలుగు చిత్రాలలో వుంటున్న లోపాలావున్నాయి, మెరుగులూ వున్నాయి. సాధారణంగా అన్ని తెలుగు చిత్రాలవలెనే "సౌదామిని" లోని కథావస్తువు గూడా-పాతివ్రత్య మహాప్రభావాన్ని ప్రబోధించే జానపదగాథే. పైగా, అన్ని జానపద చిత్రాలలోనూ గల పన్ని వేశాలు ఈ "సౌదామిని" లో పొందుపరచబడ్డాయి.

బుర్రకథతో చిత్రం ప్రారంభమవుతుంది. మాళవదేశం. రాజు విక్రమసేనుడు. రాణి సౌదామిని. సంతానంలేక తల్లడిల్లుతున్నారు. బోధాయనమహర్షి దయ కలుస్తాడు. రాణిగర్భం దాల్చింది. ఆ సమయానికే రాజు వేశ్యాలోలత్వంలోపడ్డారు. వేశ్యపేరు విలాసవతి. ఈమె, రాజుగారి సేనాధిపతి కర్మపాలునితో కలిసి పన్నాగంఅల్లి, రాణీకి మంత్రికీ సంబంధం వున్నట్లు రాజును నమ్మిస్తుంది. రాణికి ఉరిశిక్ష. ఇంతలో గాలివాన. రాణి తప్పించుకుంది. గొల్లపల్లెకుచేరింది. కొడుకును కని పెంచుతూ వుంది. కొడుకు పేరు ఉదయనుడు.

రాజుగారి సేనాధిపతి కర్మపాలుడు, మోసంచేసి రాజును గ్రుడ్డివాణ్ణిచేశాడు. కర్మపాలుని పాపాలవలలో ప్రజలు బ్రతకలేక మాళవ రాజ్యం విడిచి పారిపోతున్నారు. రాణికి సంగతంతా తెలిసింది. భర్త గ్రుడ్డివాడైనాడని, తన దుఃఖము దీర్ఘ్యపరోక్షంగుంది. కొడుకు అడ్డం వచ్చాడు. తండ్రికి దృష్టి తెప్పిస్తానన్నాడు. బయల్దేరి వెళ్ళుతున్నాడు. దారిలో ఒక రాకుమారితో గాంధర్వం, ఒక దేవకన్య మూలంగా వియోగం. ఆ దేవకన్య ఉదయనునికి తీవరుందారంభిస్తుంది. దాంతో తండ్రికి కన్నులొస్తాయి. కర్మపాలుడు, విలాసవతి,తండ్రికి విషంపెట్టి ప్రయత్నించాడని ఉదయనునిమీద నేరంమోపారు. ఉరిశిక్షకూడా విధించారు. రాణి పసిగెట్టుకొనివచ్చి కొడుకును కాపాడింది. వేశ్య విలాసవతి తన తప్పు తానే వెల్లడించి, ఆత్మహత్య చేసుకొని మరణించింది.

సౌదామిని పాతివ్రత్యంమీద భర్తకుసంకోచం బోధాయనుడు తొలగించాడు. దేవకన్య ప్రత్యక్షమై అనుమానం తీర్చింది. ఉదయనుడికి పట్టాభిషేకంతో కథ సమాప్తి.

ఈ కథ చిన్నదని, ఇంకో ఘట్టంగూడా మధ్యలో చేర్చబడింది. ఉదయనుడి భార్యను మాంత్రికుడు చెరపట్టాడు. ఉదయనుడు, స్నేహితుడు సుబుద్ధితో కాపాలికి (మాంత్రి) కుణ్ణి చంపేస్తాడు.

కథలో ప్రత్యేకతలేకపోయినా ఆకర్షణీయంగావుంది. చిత్రం చాలాపెద్దదైంది. తెలుగు ప్రేక్షకుల అభిరుచికి తృప్తికలిగించే లక్షణాలున్నాయి. కవనం రేలంగి సంభాషణలలోనూ, పాటల్లోనూ మోటుహాస్యం వున్నా కొన్ని హృద్యంగానువున్నాయి. సి.యస్.ఆర్. విక్రమసేనుని వేషానికి సరిపోయినా పాత్రకు అమరలేదు. ముఖ్యపాత్రధారులు కన్నాంబ, నాగే

—కొరవ 11 పేజీలో

హైదరాబాద్ వృత్తాంతం

★★ మా విలేకరి ★★★

నైజాము వద్దవున్న జవాహరీ (నగలు, నాణ్యాలు) చాల మొత్తం రిజర్వు బ్యాంక్ (బొంబై)లో డిపాజిట్ వున్నది. ఈ సంగతి ఇండియా సర్కార్‌వారికి తెలుసును. సర్ మీర్జా ఇస్మాయిల్ ద్వారా, ఆసొమ్ము ఒకనిధిలోకి దాఖలుకాబోతున్నది.

ఆ నిధివివరం తెలియలేదు. ధర్మకార్యం అట. అంతవరకే ప్రస్తుతం తెల్సింది.

* * *

స్వామి రామానందతీర్థ నడుపుతూవుండిన 'విజల్' (వీక్షణము) వారపత్రిక ఆగిపోయింది. పత్రిక ఒక ఉన్నతమైన స్థాయిలోనే నడిచింది. స్వామిజీ రాజకీయములలో తిరిగి ప్రవేశిస్తున్నాడు.

'విజల్' ఆపుదల చాలమంది చదువరులకు సహజంగానే క్లేశం కలిగించింది.

* * *

తెలంగాణాలో లూటీలు, హత్యలు నిత్యం జరిగే ప్రదేశాలలో రస్తా క్రమంగాలేకపోవడం పోలీసులను బాధించిందనే ఉద్దేశ్యంతో స్పెషన్, ఆ ప్రాంతాలలో 20 లక్షల రూపాయలతో రోడ్లు వేయించడానికి ఇండియా సర్కార్ సంకల్పించింది.

ఇదిగాక బీహార్ నుంచి, ఈ కల్లోలిత ప్రాంతానికివచ్చే రెండు సాయుధ పోలీసు బటాలియన్ల ఖర్చును, ఇండియాసర్కార్ భరిస్తున్నది.

ఇండియా సర్కార్‌వారి అభిప్రాయంలో, ఈ కల్లోలం జరిపించేవారి చిత్తస్థైర్యం దెబ్బతినలేదుగాని అమితంగా సడలిందట. దీని భావమేమి రాజాజీ?

* * *

హైదరాబాద్ బడ్జెట్‌లో విశేషం ఏమీలేదు, 78 లక్షల వ్యయం తగ్గించుమని కోర్కె. 18 లక్షలే ప్రస్తుతం తగ్గింది. మిగత 60 లక్షలు, జీవుడు మేలుచేస్తే, తగ్గింపు కావచ్చును.

కాని నిరుద్యోగులైన వారికి తిరిగి నౌకర్లు ఏవిధం చేతనైనా సంపాదించే మార్గంకూడా చూడవలెను. లేకుంటే ముస్ముందు, పనిలేనివారి

—కొరవ 6వ పేజీలో

"ఓరియంట్" ఫ్యాన్సు 40 సంవత్సరములుగా మార్కెటులో చలామణి యగుచున్నది.

"ఓరియంట్" ఫ్యాన్సు నిపుణులచే తయారుచేయించి రెండుసంవత్సరముల గ్యారంటితో సప్లయిచేయబడుచున్నది.

పెడస్టల్‌ఫ్యాన్సు – సీలింగ్‌ఫ్యాన్సు – టేబిల్‌ఫ్యాన్సు
ఆసిలేటింగుతో "ఓరియంట్" ఫ్యానులు కలవు

నెల్లూరుజిల్లాకు సప్లయర్సు:-

రావమా యెలక్ట్రికల్ వర్క్సు
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

విమర్శలు - విశేషాలు: 5 వ పేజీ కొరవ

చేనేత పారిశ్రామికుల సమస్యాపరిష్కారానికి మార్గం అరెస్టులుగాదు- బ్రతుకుదెరువు చూపించటమే

రాజ్యాంగంలో చేయవలసిన సవరణలనుగూర్చి ఆలోచించి రూపొందించుటకు ఒక వుపసంఘాన్ని నియమించి, కార్యకలాపాలను సాగిస్తున్నదని విని సంతోషిస్తున్నాము.

నూతన భారత రాజ్యాంగం అమలులోకివచ్చి పదిహేను మాసాలైనా కాలేదు. కాని యింత స్వల్పవ్యవధిలో సవరణలను ప్రతిపాదించబూనడం విపరీతంగానే తోస్తుంది. అన్యాయమని కూడా కొందరు విమర్శిస్తున్నారు. కాని, యిటీవల కేవలం కాగితంమీదవున్న చట్టాన్ననుసరించి కోర్టులిచ్చిన కొన్ని తీర్పులదృష్ట్యా, ప్రజల శ్రేయాన్ని వాంఛించే ఏ ప్రభుత్వం కూడా, సవరణలు చేయకుండా, వుండలేదు. అట్లా వుంటే ప్రజలపట్ల తనకున్న బాధ్యతలను విస్మరించినట్లు కాగలదు. అట్టిప్రభుత్వం ఆ ప్రజల విశ్వాసాన్ని కోల్పోయి, పతనంకావడం తటస్థిస్తుంది. కావుననే, ప్రజలకు తాముగావించిన వాగ్దానాలను చెల్లించుటకు నెహ్రూ ప్రభుత్వం యీ సవరణలకు పూనుకొంటున్నది.

రాజ్యాంగంలో ముఖ్యంగా రెండువిషయాలలో సవరణలు చేయవలసివుంది. జమీందారీల రద్దు మొదలగు సంస్కరణలకు రాజ్యాంగం ప్రతిబంధకం కాకుండడం; దేశరక్షణ నిమిత్తం ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న చర్యలు రాజ్యాంగానికి విరుద్ధంకాకుండ నంతవరకు సవరణలు ప్రతిపాదింప వలసివుంది.

ఈ సవరణలు ప్రతిపాదించుటకుకూడా ముఖ్యంగా రెండు వర్గాలవారు ఆక్షేపణలు తెల్పుతున్నారు. అందులో భూస్వాముల వర్గం ఒకటి. రెండవది దేశంలో విచ్చలవిడిగా హత్యలు దోపిడ్లు మొదలగు దురాగతాలు గావించి దేశాన్ని అరాజకంపాలుచేసిన కమ్యూనిస్టులు. ఒక వంక కల్లోలాన్ని రేకెత్తించుచూ, మరోవంక ప్రాథమికహక్కులకోరకు గొంతుక చించుకోడం చూస్తే హాస్యాస్పదంగావుంది. వీటివల్ల యిలాటి సంఘ వ్యతిరేకులుమాత్రం వీటిని వ్యతిరేకిస్తున్నారని బోధపడుతుంది. అందువల్ల ప్రభుత్వం త్వరలో అవసరమైన సవరణలుగావించి సాధారణ ప్రజకు న్యాయం కలుగచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

◆◆◆ ◆◆◆ ◆◆◆

ఆంధ్రుల ఆక్షేపణ అలాగేవుంది, ఆంధ్ర రైల్వేను ముక్కలుచేసి, అందులో ఒకముక్కను కలిపి వర్గీకరింపబడిన దక్షిణభారతరైల్వే ప్రారంభోత్సవం మొన్న 14 తేది మద్రాసులో జయప్రదంగా జరిగిపోయింది.

ఆంధ్రదేశంలో ప్రస్తుతం 3,500 మైళ్ల రైలుమార్గం, దాదాపుఅయిదు రైల్వే కంపెనీల క్రిందవుంది. అందులో ఎక్కువభాగం ఒక్క యం. యస్. యం. రైల్వే ఆధ్వర్యాన వుండవల్ల కొన్ని యిబ్బందులు, అన్యాయాలు వుండినా సహించి ఆంధ్రులు ఊరుకున్నారు.

కాని, వారి స్వప్రయోజనాలకోరకు, దేశ ప్రజల సౌకర్యాలను లెక్కచేయకుండా బ్రిటిష్‌వారు నిర్మించుకొన్న రైల్వేలు, జాతిపరమై, దేశీయ ప్రభుత్వం పాలనాసౌష్టవానికి అనుగుణంగా ప్రజల సౌఖ్యాన్నికూడా దృష్టిలోపెట్టుకొని, దేశంలోని 33985 మైళ్ళ రైల్వేమార్గాన్ని ఆరు విభాగాలుగా చేయసంకల్పించినప్పుడు అందరూహర్షించారు. అందులో ఆంధ్రదేశమంతా ఒక ప్రత్యేక యూనిట్ క్రిందకువచ్చి, అభివృద్ధిచెందుటకు అవకాశముంటుందనికూడా భావించారు. కాని 5500 మైళ్లనిడివిలేనందువల్ల, విజయవాడ దక్షిణ భాగాన్ని దక్షిణ భారత రైల్వేతో కలిపి, వుత్తరభాగాన్ని, నైజాం స్టేట్ రైల్వేతో కూడా వేరొక యూనిట్‌లో చేర్చారు.

ఈవిధంగా ఆంధ్రదేశాన్ని రెండు భాగాలుగా విడదీసి, రెండు పరిపాలనాధికారాల క్రింద వుంచడంతో, ఆంధ్రదేశం వర్తకరీత్యా, యితర అనేకవిధాల దెబ్బతినేప్రమాదంవుంది. పారిశ్రామిక, వ్యాపారాలదృష్ట్యా వెనుకబడివున్న ఆంధ్రదేశం, మరింత వెనుకబడగలదు. ఇదిగాక ఆంధ్రదేశంలో వెంటనే నిర్మింపవలసిన అత్యంత ముఖ్యమైన రైలుమార్గాలనేకం గలవు. వీటన్నిటి జరగాలంటే, ఆంధ్రదేశానికి ఒక ప్రత్యేక రైల్వేయూనిట్ వుండనిదే సాధ్యపడదని, యింతవరకు యం. యస్. యం. రైల్వేలో ఆంధ్రుల కెంతపలుకుబడి వుంటుందో వది గమనించినవారికి బోధపడగలదు. కావున అన్నివిధాల, ఆంధ్రదేశ పురోభివృద్ధి రైల్వేల పెంపకంపైననే ఆధారపడివున్నదిగాన, కేంద్ర ప్రభుత్వము రైల్వేబోర్డుకూడా పునరాలోచించి, కొంతకాలంతర్వాతైనా, ఆంధ్రదేశానికి యీ కనీస న్యాయాన్ని కలుగచేయవలసినదిగా కోరుతున్నాము.

◆◆◆ ◆◆◆ ◆◆◆

అనుకున్న ప్రకారం చెన్నరాష్ట్ర చేనేత కాంగ్రెసువారు 16 తేది మద్రాసులో సత్యాగ్రహం నెల్లూరుజట్టుతో ప్రారంభించారు. ప్రభుత్వం సత్యాగ్రహులను అరెస్టుచేసి వదలిపెడుతున్నది.

తమకు తిండికిచాలేవిధంగా నెలకు 29,780 బేళ్ళ నూలు ప్రత్యేకించి పని కల్పించవలసిందిగా చేనేత కార్మికులు కోరినారు. ప్రభుత్వం వారి కోర్కెను తీర్చనికారణంగా, సత్యాగ్రహం ప్రారంభించవలసివచ్చింది.

మద్రాసు రాష్ట్రంలో చేనేత పారిశ్రామికుల జీవనం యిటీవల ఎంత దుర్భరమైందీ, వివిధజిల్లాలలో సంభవించిన ఆకలి మరణాలు రుజువుపరిచాయి. చేనేత పారిశ్రామికుల యీ దీనస్థితిని ప్రభుత్వంకూడా గుర్తించి కొన్ని ప్రాంతాలలో నిరుద్యోగులైన చేనేతవారికి నిరుద్యోగభృతినిచ్చి సహాయపడింది. కాని అది ఒక చేనేత కుటుంబానికి నాలుగురోజుల జీవనానికికూడా సరిపోదు. అంతకంటే ప్రభుత్వం సహాయపడలేదు. అందువల్ల యీసమస్య శాశ్వతంగా పరిష్కరింపబడాలంటే, మద్రాసు రాష్ట్రంలో వుత్పత్తయ్యే నూలునుండి, ముందు రాష్ట్రంలోని చేనేతవారికి సరిపోయే నూలును విధిగా కేటాయించడమొక్కటే మార్గంగా తోస్తుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీనికి ప్రయత్నించకుండా యిది ఒక రాజకీయపుఎత్తు అని విమర్శించడం విపరీతంగావుంది. ఈ ప్రకటనలు, అరెస్టులు నేటిపరిస్థితినేమాత్రం సుగమంచేయవని, ఏదైనా చేనేత కార్మికులకు బ్రతుకు దెరువుకల్పించి, వారి సత్యాగ్రహం విరమింపచేయ్యడం ముఖ్యమని మద్రాసు ప్రభుత్వానికి మా హెచ్చరిక.

◆◆◆ ◆◆◆ ◆◆◆

బహు భాషాకోవిదుడు, విద్యాపోషకుడు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ప్రోఛాన్సలర్, జయపూర్ మహారాజా శ్రీ విక్రమదేవవర్మ గారు గత శనివారం రాత్రి 80 ఏట దేహయాత్ర చాలించారు.

1935 లో వీరు 50వేల విరాళమిచ్చి సాయపడకుంటే యీనాడు మనకొక విశ్వవిద్యాలయమంటూ వుండేదిగాదు. ఇదిగాక ప్రతి ఏడు లక్ష రూపాయల విరాళంగూడాఇస్తున్నారు. ఈవిరాళం తన తదనంతరంగూడా శాశ్వతంగా జరుగుటకు జయపూరులోని కోటపాడు ఎస్టేటును ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయానికి వ్రాసియిచ్చారు. విశ్వవిద్యాలయ నేటి వున్నతికి కారకుడైన శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి మరణ వార్త మాసిపోకముందే, శ్రీ వర్మగారు అస్తమించడం ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి తీరని లోటు కాగలదు.

◆◆◆ ◆◆◆ ◆◆◆

కేంద్రప్రభుత్వంపట్ల తిరస్కార వైఖరి చూపిన ఘనత వహించిన బరోడా రాజాను పదచ్యుతునిచేసింది నెహ్రూ ప్రభుత్వం. ఆయనకుమారుడు గద్దె ఎక్కాలనిఆశించింది. ప్రీవీపర్సు, వ్యక్తిగత హోదాలవిషయంకావలిస్తే అధ్యక్షునికి చెప్పుకోండనికూడా ప్రభుత్వ ప్రకటన తెలియచేసింది.

చేనేతవారి దుస్థితి

మద్రాసురాష్ట్ర చేనేత కాంగ్రెసువారిచే భారత ప్రధానికి పంపబడిన మెమోరాండంలో చేనేతవారి దుస్థితినిగూర్చి వివరిస్తూ, అట్టి కడగండ్లకు ప్రభుత్వమే బాధ్యతవహింపక తప్పదని, చేనేత కార్మికుల నెదుర్కొన్న సమస్యలను పరిష్కరించేందుకై ఈ క్రింది చర్యలను భారత ప్రభుత్వం, మద్రాసురాష్ట్ర ప్రభుత్వములు వెంటనే అవలంబించడం అవసరమని తెలిపారు:

(1) అఖిల భారత నూలురాశినుంచి ప్రప్రథమంగా దేశంలోవున్న మగ్గాలకన్నింటికీ నూలు అందించేటట్లు ప్రభుత్వం వెంటనే ఉత్తర్వుచేయాలి. ఆ నూలునుండి వెంటనే మద్రాసు రాష్ట్రానికి అవసరమైన కనీసమొత్తం 29,780 బేళ్లనూలు యిచ్చుటకు చేనేతవారికి అందించాలి.

(2) కాంగ్రెస్ ప్లానింగ్ కమిటీ సిఫారసు ప్రకారం కొన్ని రకములైన గుడ్డలను తయారుచేసేపని చేనేత మగ్గాలకుమాత్రమే ప్రత్యేకించాలి. ఆ ప్రత్యేకించబడ్డది దేశం మొత్తం ఉత్పత్తిలో 2/3 వంతులుగా వుండి తీరాలి.

(3) చేనేతవారి దుస్థితిని పోగొట్టడానికై ఆందోళనజరిపి అరెస్టు కాబడినవారిని వెంటనే విడుదల చేయాలి.

(4) ఖాదీ అభివృద్ధి కంట్రోల్ ఉత్తర్వును వెంటనే రద్దుపరచి, ఏలాటి నిర్బంధాలు లేకుండా ఎవరుగానీ ఖద్దరును తయారుచేసి అమ్ముకోడానికి అనుమతించాలి.

(5) ప్రస్తుతంవున్న, కేవలం యికపై నెలకొనబోయే చేనేత సంఘాలలో చేరిన చేనేత పనివారికి వడ్డీలేకుండా రు 50 లవరకు మద్రాసు ప్రభుత్వం అప్పులు ఇవ్వవలెను

(6) ప్రత్తినూలు, నేతగుడ్డలమీద సేల్సు ట్యాక్సును ప్రభుత్వంవారు తొలగించాలి.

పై కోర్కెలను 15 ఏప్రిల్‌లోగా భారత ప్రభుత్వం మద్రాసు ప్రభుత్వం తీర్చని పక్షంలో 16 నుండి మద్రాసు సెక్రెటేరియట్ ఎదుట సత్యాగ్రహం సాగించడానికి తీర్మానించ బడింది

హైదరాబాద్ వృత్తాంతం

[8వ పేజీ కొరవ]

వలన, చాలా ఎక్కువపని సర్కార్‌వారికి కలుగవచ్చును.

* * *

పద్మజానాయుడు పార్లమెంటు గోడలను రామాయణంలో సీతకలవేటుగా ఇక్కడీకను భావిస్తున్నారు. ఆమె ఎందుకంత తొందరపడ్డట్టు? ఆమెకు జవాబుమాత్రం అంత కఠినంగా, హేళనగా ఎందుకిచ్చినట్లు?

హైదరాబాద్ కల్చర్ ఎగిరిపోయింది. అయితే కే. వీ. సర్దార్‌జీ ఏరిన ఆఫీసర్లంతా నిజాయితీ నూటికి నూరుపాళ్లు గలవారని. గోపాలస్వామిగారు ఒక సర్టిఫికేటిచ్చి, తప్పించుకోవడం మంత్రి ఇవ్వదగిన సమాధానం కాదు.

ఇంతవరకు వారు తప్పులు చేసిన సందర్భాలు మా నోటీసుకు రాలేదు. వస్తే విచారిస్తాం అని మంత్రి జవాబు చెప్పివుంటే సరిపోయేది.

నెల్లూరు మణిటాకీస్‌లో

21—4—1951 తేది శనివారం నుండీ

కన్నాంబ
యస్. వరలక్ష్మి
రజని —— కనకం
నాగేశ్వరరావు
సి. యస్. ఆర్.
రేలంగి
ఏ. వి. సుబ్బారావు
సూరిబాబు
నటించిన తెలుగుచిత్రం

* * *

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ ఫిలిం కంపెనీ వారి

సౌదామిని

డైరెక్టరు:-
కె. బి. నాగభూషణం

పోస్టల్ ఫిర్యాదులు:

వింగల్లు కొల్ల మాలకొండయ్య, రాపూరువారి ఖండ్రిగ శ్రీ మారంరెడ్డి మల్లారెడ్డి, గురివింద పూడి చెరువూరు రామిరెడ్డి, కలువూరు శ్రీ రామాంజనేయ మైకా మైన్ తరఫు. కేశవరెడ్డి. కేసవరం వి. పెంచలయ్య, కల్లూరు పెద్దూరు పిచ్చిరెడ్డిగారలు తమకు 'జమీన్ రైతు' సక్రమంగా చేరడంలేదని మాకు వ్రాసినవిమ్మట, మేము పోస్టల్ సూపరింటెండెంట్ గారికి ఫిర్యాదుచేయగా, వాటిపై తగినచర్య గైకొని, యికమీదట సక్రమంగా చేరులాగున చూచెదమని తెల్పిరి.

యిదిగాక యీవారంలో: ఉదయగిరి తా॥ దాసుంచర్లపోష్టుకు సంబంధించిన తిమ్మారెడ్డిపల్లె షేక్ అబ్దుల్ ఖాదర్; నాయుడుపేట తా॥ చిల్లమానుచేను వనమాల వెంకటకృష్ణయ్యగారలు తమకు 'జమీన్ రైతు' సక్రమంగా అందడంలేదని వ్రాస్తున్నారు. పోస్టల్ అధికార్లు వీటి విషయంలోకూడా తగినచర్య జరిపి, సక్రమముగా చేరేఏర్పాటు గావింతురుగాక!

—మేనేజరు – జ॥ రై॥

జమీన్ రైతు

20—4—1951 శుక్రవారము
శ్రీ ఖర చైత్ర శుద్ధ చతుర్దశి

అంబేద్కర్ విమర్శ

సమష్టి బాధ్యతక్రింద వ్యవహరింపబడే మంత్రి వర్గాలు జరిపే ప్రతి కార్యానికి ప్రతి మంత్రి బాధ్యుడౌతాడు. మెజారిటీ సభ్యుల అభిప్రాయానుగుణంగా జరిగే ప్రతి నిర్ణయానికి, యిష్టమున్నా లేకున్నా మంత్రివర్గంలోని ప్రతి సభ్యుడు దానికి కట్టుబడి వుండవలసి వుంటుంది. ఆ విధమైన కట్టుబాటు, క్రమశిక్షణ లేకుంటే సమష్టి బాధ్యతతో నడుస్తున్న ఏ మంత్రివర్గమైనా నగుబాట్లు పాలుగాక తప్పదు.

కాని యీ పద్ధతికి విరుద్ధంగా, సమష్టి బాధ్యతతో నిర్మించబడ్డ నెహ్రూ మంత్రివర్గంలో ఒక సభ్యుడైన డాక్టర్ భీమారావ్ రాంజీ అంబేద్కర్, ఒక వుపన్యాసంలో తన ప్రభుత్వాన్నే నిశితంగా విమర్శించాడు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలోకన్నా, బ్రిటిష్‌వారి పెత్తనం క్రింద నిమ్నజాతులు బలిగిపోయినవన్న ధోరణిలో ఢిల్లీలో జరిగిన ఒక నిమ్నజాతి మహాసభలో తూర్పారబెట్టాడు.

హరిజనోద్ధరణ కొరకు అవిరళంగా కృషిచేసిన కాంగ్రెసు, దాని ఆధ్వర్యాన నడుస్తోన్న ప్రభుత్వాలమీద ఆయన చేసిన విమర్శ ఎంత నిర్హేతుకమైందీ విశదీకరించ నవసరంలేదు. కాని దానికంటే, సామాన్య మర్యాదనుకూడా లక్ష్యం చేయకుండా, తాను భాగస్వామిగా వున్న ప్రభుత్వాన్నే దూయబట్టడం విపరీతంగావుంది

ఇలాటి క్రమశిక్షణారహిత ధోరణులను సహించి వూరుకుంటే, ముమ్ముందు యింతకంటే ప్రజాక్షేమదృష్ట్యా ప్రమాదకరమైన విషయాల్లో ప్రభుత్వం చిక్కుకోడం జరుగవచ్చు. పార్లమెంటు సభ్యులు ఒక్కుమ్మడిలో 'యిది ఎలక్షను ఎత్తు' అని తేల్చివేసినా, అంత తేలికగా త్రోసివేయదగింది కాదని మాత్రం మా అభిప్రాయం. ఇతరచోట్లలో అయితే యీపాటికి ప్రధాని అడుగకముందే రాజీనామా యిచ్చివుండును. ఈ విషయంలో సాంప్రదాయం ప్రకారం నెహ్రూ అంబేద్కర్‌ను రాజీనామా కోరుతాడో, లేక అతని అభిప్రాయం దీనుకొని సర్దుబాటుచేస్తాడో చూడవలసివుంది.

కమ్యూనిస్టు కె. వి. రమణా రెడ్డి బెదరింపు!

ఉత్తైన రామకృష్ణారెడ్డిగారి కుమార్తె వివాహ సందర్భంలో, 23-2-51 తేది 'జమీన్ రైతు'లోని 'పల్లెల పురాణం' శీర్షిక క్రింద మనుబోలు రంగారెడ్డి మాదిరిగా ఉండగా, స్వగోత్రీయుల్ని (రాజకీయంగా), బుద్ధిమంతుల్ని అల్లుడుగా సంపాదించుకొన్న రామకృష్ణారెడ్డి అదృష్టవంతుడు, అభినందనీయుడు" అని ప్రకటింపబడ్డదానికి సమాధానం వారి పత్రికైన 'నెల్లూరు న్యూస్'లో అసభ్యంగా, అనాగరీకంగా దూషించినాడు. విద్యావంతుడు, అభ్యుదయ రచయిత అనబడే కె. వి. రమణారెడ్డి. కాని దానికి మేమేమిసమాధానం యివ్వలేము. యివ్వదలచుకోలేదు.

మొన్న 'జమీన్ రైతు' ఎడిటరుకు కనపడి ఆ అసహ్యకరమైన ధోరణిలోనే మాట్లాడి మీకు ఎప్పుడో ఒకనాడు దీనికి ప్రతిఫల ముంటుందిలేవని బెదరించినాడు. తెలంగాణంలో జరిగే హత్యలు దోపిడ్లు న్యాయమైనవని యీనాడుగూడా సమర్థించే రెడ్డిగారికి ఈ బెదరింపులుగూడా సహజమేగదా!......

గంగవరం రైటింగు

భూముల విషయంలో వచ్చిన తగాదాలవల్ల కోవూరు తా॥ గంగవరంలో 11 తేది యిరువర్గాలమధ్య రైటింగుజరిగి, తలారి పుల్లయ్య చనిపోయినట్లు తెలుస్తున్నది. ఒకపార్టీలో శెట్టి చంద్రారెడ్డి, కాకేరి వెంకటసుబ్బారెడ్డి ఆదిగాగలవారును – రెండవపార్టీలో గణేసుని సుబ్బరామిరెడ్డి వున్నారని, చనిపోయినవ్యక్తి గణేసుని సుబ్బరామిరెడ్డిపార్టీకి సంబంధించినవాడని తెలుస్తున్నది. పోలీసు ఇరుపార్టీలలో 11 మందిని అరెస్టుచేసినట్లుగూడా తెలుస్తున్నది.

కేసు పోలీసుదర్యాప్తులో వుంది.

ఏమిటీకథ?

[10 వ పేజీ కొరవ]

తెలియదని రాఘవయ్యగారికి చెప్పాడట.

"6 తేది పత్రిక అచ్చుగాక ముందునుండి దాని ఎడిటర్ ఇస్మాయిల్ మాత్రం అంతర్ధానమైనాడట,"

ఈ విషయం యదార్థమైవుంటే. అది ఎప్పుడు అచ్చయింది, ఎవరు అచ్చువేశారు మొదలగు విషయాలన్నీ విచారించవలసిన బాధ్యత అధికార్లదిగాని, మాకేమి సంబంధం లేదు. —సం. జ. రై.

హెచ్చరిక

నెల్లూరు సంతపేట కోసూరు వీరాచార్యుల ధర్మసత్రం వార్డు నె 10 రు, డోర్ నె 284 రు పై ధర్మసత్రము విశ్వబ్రాహ్మణ జనోపయోగార్థము కీ॥ శే॥ కోసూరు వీరాచార్యులు యేర్పాటు చేసియుండగా, దీనిని సదరు వీరాచార్యుల కుమార్తె శ్రీరాం భ్రమరాంబ అల్లుడు మార్కండేయులు అనువారు విక్రయించుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ సత్రముయొక్క రక్షణాభివృద్ధిని పోషణను గురించి విశ్వబ్రాహ్మణ యువజనసంఘంవారు కోర్టుద్వారా పర్యాలోచించుటకు తీర్మానించియున్నారు. పై సత్రధర్మపవను అమ్ముటకు శ్రీరాం భ్రమరాంబకు గాని, మరెవ్వరికి గాని హక్కులేదనియు, కొనదలచినవారు నష్టపడగలరనియు యీ ప్రకటనమూలంగా హెచ్చరిక చేయడమైనది.

—విశ్వబ్రాహ్మణ యువజనసంఘం,
నెల్లూరు 19-4-51.

మదనపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 103 of 51

బి. లక్ష్మణరావు ... —వాది.
కొర్లపల్లె శ్రీనివాసులుశెట్టి —ప్రతివాది.

యీ నెంబరులోని వాది ప్రతివాదికైన పై కోర్టులో ప్రతివాదివల్ల వారికి రావలసిన ప్రొనోటుబాపతు బాకీన్ని, లెక్కబాపతు బాకీన్ని చేరి రు 315/- లకు దావా దాఖలుచేసినాడు. సదరుదావా 6-6-51 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. సదరువాయిదా తేది పగలు 11 గం॥కు ప్రతివాది స్వయముగా గాని, వకీలుద్వారాగా గాని వచ్చి తనఆక్షేపణ తెల్పుకోనంతట సదరు దావాను ప్రతివాదిపరోక్షం తీర్మానించబడునని తెలియచేయడమయినది.

—ఎ. సంజీవప్ప—వకీలు.

చోడవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 61 of 50 E. P. 42 of 51

ముమ్ములూరి రామమూర్తి —వాది.
సంబంగి సింహాచలంవగైరా —ప్రతివాద్లు.

పై నెంబరువాదికి రావలసిన డిక్రీబాకీ గాను శృంగవరపుకోట తా॥ రామస్వామిపేట గ్రామంలో యున్న ప్రతివాద్లు తా॥ తాటిగాకుల వాసమిద్దెయిల్లు 11-6-1951 తేది వుదయము 11 గం॥లు లగాయతు పై కోర్టువారి రోజుకు 5 గం॥ల వరకు ఏలం కాబడును. కావలసినవారు ఆ కోర్టువారి ఏలంలో పాడుకొనవచ్చును. ఇతర వివరములు వాదివకీలుగారి ఆఫీసులో తెలుపబడును. సర్కారుపాటు రు 350/- లు.

—తెన్నేటి అప్పలనరసింహం—వాదివకీలు.

తెనాలి సబ్ కోర్టులో

A. S. No. 20 of 1951.

చిన రామకృష్ణమాచార్యులు
—అప్పిలెంటు - (ప్రతివాది)
కొంపెల్ల వెంకటలక్ష్మమ్మ (భర్త) వగైరాలు పా. కొల్లూరు - రేపల్లె D.M.C
—రెస్పాండెంటు – (వాది)

నోటీసు:. యీ నెంబరు అప్పిలెంటు (ప్రతివాది) Repal i D.M.C file O.S. 256/49 దావామీద అప్పీలైనట్లు మీకు నోటీసునిచ్చుటకు తమ 27-6-1951 తేదికి వాయిదా వేసినారు. సదరు వాయిదాకు మీరు స్వయముగాగాని, ప్లీడరుద్వారాగాని వాయిదానాడు 10 గం॥కు కోర్టుకుహాజరై మీ తగుఆక్షేపణలు తెల్పుకోవలెను. లేనిచో మీ పరోక్షమందు తీర్మానింపబడునని మీకు ఇదుమూలంగా తెల్పడమైనది.

—తున్నక వెంకటాద్రిమయ్యపంతులు,
అప్పిలెంటు అడ్వకేటు.

In the Court of the Dtstriet Munisiff of Chittoor.

E. P. No. 464 of 1950
O. S. No. 249 of 1949

B. Pullayya Chetty ... Ex-petitioner (D.H.)
K. Anjaneyulu Chetty & others —Respondents (J. D. S.)

Please take notice that the J. D. S. immoveble property will be sold by public auction in the court premises on 11-6-51. Intending bidders may verify the particulars on the date of sale.

—R Ramachandra Reddy,
Advocate for D.H.

శిస్తు తగ్గుదల చట్టం

వెల 2 అణాలు, పోస్టేజి 9 పైసలు
'జమీన్ రైతు' మేనేజరుకు వ్రాయండి.

సకల విధములైన పుస్తకములు, స్టేషనరీ వస్తువులు సరసమైన ధరలకు అందజేసేవారు

శ్రీ వాణీ బుక్ డిపో,

స్టేషనర్సు అండ్ బుక్ సెల్లర్సు,

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు,

ప్రొప్రయిటర్లు:
చుండి సుబ్బారావు – రాయసం చెంచుసుబ్బారాయుడు.

మద్రాసు వెల్ఫేర్‌ఫండు — నెల్లూరుశాఖ

నెల్లూరు క్షయాస్పత్రి

పాతభవనానికి సంబంధించిన సామానుల

బహిరంగ ఏలం

ప్రస్తుతం నెల్లూరు వెల్‌ఫేర్ ఫండు క్షయాస్పత్రి నిర్మించే చోటునందున్న పాత భవనానికి సంబంధించిన తలుపులు – ద్వారబంధాలు – కిటికీలు – దంతెలు – కొంత రాయి – కంకర మొదలగు సామానులు మే నెల 6 తేది ఆదివారం ఉదయం 8 గం॥కు దర్గామిట్టలో క్షయాస్పత్రి ఆవరణంలో బహిరంగ వేలం వేయబడును.

వివరాలు: నావద్ద తెలుసుకోవచ్చును.

నవాబుపేట,
నెల్లూరు.

—చుండూరు సుబ్బరామయ్యశెట్టి,
గౌరవకార్యదర్శి.

గిల్గిట్‌లో అమెరికా సైనికస్థావరాలు...

అమెరికా, పాకిస్థాన్ రహస్యఒప్పందం

రష్యా సాగిస్తున్న శాంతిప్రచారానికి-శాంతియెడలగల అభిమానంకంటే, యుద్ధమంటే వున్న తయారులోపమే ముఖ్యకారణం!

దేశదేశాలలో రష్యాగూఢచారి చర్యలు

బెవిన్ స్మృతి

లోకాలలోకనం

వివరగిన విషయాలు

మెకార్థర్ బర్తరఫ్ అయినాడు-కానీ యుద్ధంమాత్రం బర్తరఫ్ కాదు!

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

— విమర్శకుడు —

కమ్యూనిస్టుల అరెస్టులు

నెల్లూరుజిల్లా కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యదర్శి బసవారెడ్డి శంకరయ్యగారిని 8-4-51 న పొదిలి తాలూకా కోనంపల్లెలో అరెస్టుచేసినారట. సి. సి. సుబ్బయ్యనుకూడా 10-4-51 తేది అరెస్టుచేసి యిద్దరిని 11-4-51 తేది గూడూరు సబ్ మేజస్ట్రేటు కోర్టులో హాజరు పెట్టగా రిమేండుయిచ్చారట.

బసవారెడ్డి శంకరయ్యభార్య శ్రీదేవమ్మ తన భర్తనుగూర్చి భయ సందేహాలతో ఆందోళన చెందుతుతూ వుత్తరము వ్రాసినది. భర్తలకు ఆపదలొచ్చినప్పుడు భార్యలు ఆందోళనపడడం స్వభావికమే. కాని ఈ కమ్యూనిస్టుపార్టీవారు ఎంతమంది భర్తలను కాల్చివేసినారో, ఎంతమంది భార్యా భర్తలను విడదీసినారో, ఎంతమంది ఆడవారిని చంపినారో, ఎంతమంది బిడ్డలను, తల్లులను ఘోరహత్యలుచేసినారో, ఎన్ని ఇండ్లు తగులబెట్టినారో, ఎన్ని కొంపలు దోచుకున్నారో చెప్పడానికి సాధ్యముకాదుగదా! ఈ అకృత్యాలకంతా ఈ కమ్యూనిస్టుపార్టీలో ముఖ్యుడు ఈ శంకరయ్యకూడా బాధ్యుడు గదా! శ్రీదేవమ్మా! బ్రతికున్న శంకరయ్యను గూర్చి నీవే ఇంతఆందోళన పడుతున్నావే, పై ఘోరహత్యలు జరిగినప్పుడు ఎంతమందిభార్యలు, బిడ్డలు గోడుగోడని విలపించారో ఒకమాటు జ్ఞాపకానికి తెచ్చుకోండి. ఇంతమాత్రం నీభర్తకు నీవు బోధించలేకపోయినావా తల్లీ!

* * *

12-9-50 తేది గూడూరు తాలూకా కోరామవారిపాలెంపైజరిగిన కమ్యూనిస్టులదాడి సందర్భంలో అరెస్టుగావింపబడ్డ వానిరెడ్డికృష్ణారెడ్డిని జిల్లాజడ్జి జామీనుమీద విడుదలచేశారు. ముద్దయితరఫున సోమలిస్టు పి.సి. రెడ్డి, సి.వి.నరసింహంగారలు, ప్రభుత్వం తరఫున రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారు వాదించారు.

"ఎందరో మహానుభావులు"

ఒకవాడు ఎవ్వరూ అడగకుండానే అయాచితంగా కలెక్టరునుగూర్చి విపరీత చెడ్డవాడని చెప్పిన ఒక మహాపెద్దమనిషి, మహాన్యాయాన్యాయాలు విమర్శించే ఒక లేమన్ ధురంధరుడు, లోకమన్నేపులివలె లోకాన్ని భ్రమింపజేసే ఒక మహాపురుషుడు, చెడ్డవాడని చెప్పిన అనోటితోనే, ఆ హృదయంతోనే, కలెక్టరు గొప్పవాడు, మంచివాడు, పెద్దమనిషి అని పాటలను తయారుచేసి చెప్పించాడట. ఇట్టి పెద్దమనుష్యులనే "పాడుపలవల"ను ఎందరినో చూచిగదా త్యాగరాజు "ఎందరో మహానుభావులు"ని కీర్తించాడు.

"పరోపకారార్థ మిదంశరీరం"

పి. వి. కృష్ణయ్యగారిచే ఆంధ్రసభ అను ఒకసంస్థనడపబడుచున్నది. ఆసభాసభ్యులున్నూ, నటశేఖరులున్నూ, న్యాయవాదులనే పతీతుల్యున్నూ అయిన శ్రీ కోట శ్రీనివాసరావు, యం. యస్. నరసింహారావుగార్లు మొన్న సర్వాధికారిగారివద్దకు పిలువని పేరంటంగా పోయి కలెక్టరు కోగ్నుగారికి అనుకూలంగా సాక్ష్యమిచ్చి వచ్చారట.

మంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిచే అనువదింపబడిన [illegible] శైవశర్లశంతి, గాంధారి ఆశీరం' అను రెండు నాటకలను శ్రీ పి. వి. కృష్ణయ్యగారిచే నడపబడు ఆంధ్రసభవారు గోపాలరెడ్డిగారు కోరకుండానే 8-5-51 న శ్రీ రెడ్డిగారి అధ్యక్షమున ప్రదర్శిస్తారట. దీనికి భూలోకంలో గొందరు అధికారులు టిక్కెట్లు అమ్మి పెడతారట.

శ్రీ పి. వి. కృష్ణయ్యగారి సోదరులున్నూ, మద్రాసు హాస్పిటల్ యూనియన్లో స్క్రిప్టు ఆఫీసర్ అని పేరుగన్న సుందరరామయ్యగారు డిప్టీ కలెక్టరుగావున్న క్షామపీడితమైన దర్శి డివిజన్లో ఎవ్వరు కోరకుండానే ప్రజలు ఆంధ్రసభకు కానుకలు సమర్పిస్తున్నారట.

యదార్థము వసించుగాక!

* * *

దర్శి డివిజన్లో క్షామం తాండవమాడు తుంటే కలెక్టరు క్షామంలేదని వ్రాసినాడని మొన్న విమర్శించిన మహానంద చౌదరిగారు నిన్నటిరోజు అయాచితంగా కలెక్టరు చాలా మంచివాడు, గొప్పవాడు ఈ తాలూకా కుపకారంచేశాడని కలెక్టరును సపోర్టుచేసే "నెల్లూరు న్యూసు" ఇత్యాది పత్రికలకుకూడా ప్రకటన పంపించాడట,

ఇది అవ్యాఖ్యావార్తా సంగ్రహమాత్రం.

చచ్చిననాడుకూడా గుడ్డకు కరువేనా?

గత 1.వ తేది నవలాకు తోటలలో ఒక ముస్లిం చనిపోతే శవంమీద కప్పడానికి మల్లు దొరకక నానా యిబ్బందిపడుతుంటే ఒక దర్జీ పెద్దమనిషి తనవుడుపులు కుట్టడానికిచ్చిన మల్లును దానంచేసి పుణ్యం గట్టుకున్నాడని నశీం స్టోరు ప్రొప్రయిటరు వ్రాస్తున్నాడు.

చనిపోయిన హిందూ ముస్లిం శవాలకు అడ్డంలేకుండా సరఫరాచేయుటకు ఏదైన ఒక లైసెన్సుదారుకు ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది.

దొడ్డిచింతల మునసబ్

కనిగిరి తాలూకా దొడ్డిచింతల మునసబు కోటపాటి చిన్నపరెడ్డియొక్క తమ్ముడు గురుస్వామిరెడ్డి ప్రముఖ కమ్యూనిస్టు అన్నసంగతి ఆ తాలూకాలో ప్రతి మనిషికి తెలిసినదే. దోపిడ్లు, దగ్గరాలలో అతని పాత్ర ఎంతవరకో అక్కడ తెలియనివాడులేడు. అతను అండర్ గ్రౌండులోవుండి వస్తూపోతుంటాడు. సంబంధాలున్నాయనే వదంతులున్నవి.

ఈ కారణంతో మునసబును ఆనాడు సస్పెండు చేసినారు. ఈనాడు రద్దుచేసినారు. లక్ష్మీరెడ్డిగారిని అడిగితే కారణమేమన్నా చెబుతాడా?

పైడా సుబ్బరామయ్య కేసు

ఇనుం అధికధరకమ్మడనే కేసులో పైడా సుబ్బరామయ్యకు క్రిందికోర్టు విధించిన జుల్మానాపై జరిపిన అప్పీలులో, జిల్లాజడ్జి యీరోజు తీర్పుచెప్పుతూ సుబ్బరామయ్యజుల్మానా 500 నుండి 200 లకు, అతని గుమాస్తా జుల్మానా 500 నుండి వందకుతగ్గించారు.

కోర్టుల మూత

జిల్లాకోర్టు ఏప్రెల్ 23 తేదిన, మునసబు కోర్టులు మే 12 తేదిన మూసి, అన్ని కోర్టులు జూన్ 16 తేది తెరవబడరని తెలుస్తున్నది.

కనిగిరి మున్సిఫ్ కోర్టుమాత్రం 23-4-51 తేది మూసి, 28-5-51 తేది తెరవబడరని తెలుస్తున్నది.

సంచిపోయింది!

18 తేది ఉదయం ఈపూరుబస్సులో నెల్లూరికి వస్తూ బత్తా వెంకటేశ్వరులుగారు బస్సులో సంచి మరచిపోయివచ్చారట. లేస్తోఅల్లిన సంచి. అందులో "సౌందరనందము", ఒక కొంతు నోటుపుస్తకం, ఫస్టుఎయిడ్ సర్టిఫికేటు వున్నాయట. దొరకినవారు "జమీన్ రైతు" ఆఫీసుకు చేర్చమని ప్రార్థిస్తున్నారు.

తపాలాఉద్యోగులసంఘం

నెల్లూరు డివిజన్ ఎక్స్ట్రా డిపార్టుమెంటు వుద్యోగుల ద్వితీయ వార్షికోత్సవం ఈ నెల 29 తేది టౌనుహాల్లో జరుగనున్నది. శ్రీ కొన్నెల కంటి రాఘవయ్యగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. శ్రీ గుజ్జుం వెంకటసుబ్బరామయ్యగారు సభా వేశమును ప్రారంభింతురు.

రైతు కాంట్రాక్టు

ప్రభుత్వంవారిచ్చిన రైతు కాంట్రాక్టు ఉత్తర్వును రెవిన్యూ బోర్డువారు ఇటీవల అమలుచేయగా, తాము ప్రభుత్వానికి మెమొరాండం పంపుకొన్నారనీ, దానిమీద, తిరిగా రైతు కాంట్రాక్టు తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వం ఉత్తర్వుచేశారని జిల్లా రైతు కాంగ్రెసు సంఘము తెల్పుతున్నది. ఉత్పత్తి దారునకు సేల్సు టాక్సుకూడా వుండదు. కనుక రైతు కాంట్రాక్టుకు ధాన్యం యివ్వదలచిన రైతులు, వెంటనే పర్మిటుమీద తమ ధాన్యం మిల్లు చేయించి ప్రభుత్వానికి యివ్వవలసిందిగా తెల్పుతున్నారు.

షాపులచట్టం - జుల్మానాలు

ఈ క్రిందివారికి షాపులచట్టం క్రింద జుల్మానాలు విధించబడ్డట్లు నెల్లూరు 2 వ సర్కిల్ అసిస్టెంటు లేబర్ యిన్స్పెక్టరు శ్రీ యస్. సుబ్బరాయల్ రెడ్డిగారు తెల్పుతున్నారు:—

నోటీసుబోర్డు అంగడిముందు తగిలించనందుకు,- సైకిల్ షాపు అహమ్మద్ బాషాకు రు 2, బంకు యజమాని అబ్దుల్ సత్తారుకు, రు 5. వడ్రంగి అడ్డంకి కోటయ్యకు రు 3. మోహన్ పిండిమిల్లు యజమాని యస్. శేషాచలంసెట్టికి రు 25 లు జుల్మానా విధించారు.

రైసుమిల్లు లైసెన్సుఆపుదల

దంపకానికివచ్చిన ధాన్యం లెక్క సరిగ్గా మంగాలేని కారణంతో కోవూరు పి. రమణారెడ్డిగారి రైసుమిల్లు లైసెన్సు ఒక నెలరోజులు సస్పెండు చేయబడింది.

మునిసిపల్‌కౌన్సిల్ మీటింగు

ఈ నెల 25 తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు మునిసిపల్ కౌన్సిల్ మీటింగు జరుగనున్నది.

ప్రజా పార్టీ

నెల్లూరు జిల్లానుండి ఎన్నికైన రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సభ్యులలో రంగాగారిని బలపరచిన అయిదు మందిలో యిప్పటివరకు ఎవ్వరూ రాజీనామాయిచ్చి ప్రజా పార్టీలో చేరలేదట. అయితేమంది కలిసికొని, ఒక నిర్ణయానికి వచ్చుటకు నిశ్చయించుకున్నారని, వారు ఇంకా కాలము సుకొనవలెనని తెలుస్తున్నది. రామకృష్ణారెడ్డిగారు మాత్రం కాంగ్రెస్ సభ్యత్వానికి రాజీనామా యిచ్చినట్టు తెలుస్తున్నది.

—తరువాయి 11వ పేజీలో

ఏమిటీకథ?

6-4-51 తేది 'నెల్లూరున్యూస్' పత్రికకు పట్టిన దురవస్థనుగూర్చి ఒకరు యీక్రింది విధంగా వ్రాస్తున్నారు.

"నెల్లూరులో 'నెల్లూరున్యూస్' అనే వారపత్రికొకటుందని, దానికి కమ్యూనిస్టు యిస్మాయిల్ ఎడిటరని, ఎంతో సన్నిహితంగా వుంటూ, అన్నివిషయాల్లో ముఖ్యంగా వ్యవహరిస్తుండిన 'నవయుగం,' 'నెల్లూరు న్యూస్'ల మధ్య యిటీవల ఏమితగాదా వచ్చిందోగాని తీవ్రంగా కీచులాడుకుంటుండడం, ఒక ప్రెస్ పేరుతో డిక్లరేషన్ తీసుకొని, మరొకప్రెస్‌లో అచ్చువేస్తున్నప్పుడు 'నెల్లూరు న్యూస్' ను 'నవయుగం' పట్టివ్వడం, అది అధికారుల పాముఖ్యలవల్ల పసుకుబాటు గావడం అందరకు తెలిసిందే

"ఇదిగాక యిటీవల మరొక సంఘటన కూడా జరిగింది.

"6.4.51తేది 'నెల్లూరున్యూస్' పత్రికపూర్తిగా అచ్చయి, కొంతమాత్రం క్రమపరిచబడింది. దీనిపై రాఘవయ్యగారు ఫిర్యాదుచేస్తూ అసంచిక ప్రతిని కూడా అధికార్లకు యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. మరువారం, అనగా 13.4.51 తేది ఆ 6.4.51 తేది పత్రికే మొదటికాగితం మార్పుతో వెలువడింది. అందులో, ముద్రణాలయములోని యంత్రముల మరమ్మత్తువల్ల 6 తేది పత్రిక సకాలంలో ప్రకటింపబడలేదని, అందువల్ల 6 తేది పత్రిక, 13 తేది పత్రిక రెండూకలిపి ప్రస్తుతం ప్రకటిస్తున్నామని తెలిపారు. కాని, మొదటి పేజీలో 13 తేది, లోపలపుటలలో 6 తేది వుంది. అందులోకూడా 7 పేజీ 4 వ కాలం అడుగున "ఎల్లో ఎడిటరు స్వంతం-ఇదీ జరిగిన యదార్థం" అనేహెడ్డింగు కనపడకుండా నలుపు చేయబడివుంది. 6-4-51 తేది సంచికలో వుండిన యీదిగువ విషయం 13 తేది వెలువడిన పత్రికలోలేదు. అది —

'వచ్చేవారంలో'

'(1) ఎల్లో ఎడిటరు ఎవరిబిడ్డ- గోత్రాల వివరం?'

'(2) త్రిమతి కలకలాపంలో ఎల్లో ఎడిటరు విలాపం?'

'(3) ... తల్లి చరిత్ర, ఈమెగారి విటఫండ్ సోపానాలు, ఆ క్రమంలో బ్రతుకు-కేస్టు ఎక్కడిది? ఎవరి ఆదరణ.

—ఇంకా....ఇంకా...'

"ఈ పత్రిక అచ్చయ్యే డి. ఆర్. ప్రెస్ యజమాని 6 తేది పత్రికమాత్రం తన ప్రెస్సులో అచ్చయిందని. 13 తేది పత్రిక విషయం తనకు

—తరువాయి 7 వ పేజీలో

మెకార్థర్ బర్తరఫ్

(1వ పేజీతరువాయి)

భవిష్యత్కార్యక్రమాన్ని గూర్చి చర్చించుటకు వాలనినిర్ణయించారు.

మొత్తంమీద కొరియా యుద్ధసమస్యదృష్ట్యా ప్రపంచ రాజకీయపరిస్థితి ఒక విచిత్రమైన స్తబ్దవాతావరణానికి లోనైంది. పిడుగుపడినతరువాత చెల్లాచెదరైన వాతావరణంవలె మెకార్థర్ బర్తరఫ్‌తరువాత విభ్రాంత చేతస్కమైన ప్రపంచ రాజకీయ వాతావరణము ఆక్షేపితమైన, సందిగ్ధమైన పరిస్థితికి లోనైవున్నది-ఈ శుక్రవారంనాడు మెకార్థర్ అమెరికన్ కాంగ్రెసు-సెనెట్ల సంయుక్త సమావేశంలో ప్రసంగించనున్నాడు. రాబోవు వారంలో మరి కొన్ని విభ్రాంతులను ప్రపంచం వింటుంది-తదనంతరంగాని, ఈ వాతావరణంలో స్పష్టత తొలగి కదలికపొడచూపదు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

—కొరవ—

జమాబంది మామూళ్లు

జమాబంది అనునది అక్బరు దినాలు మొదలు ఈ దినంవరకు నిర్విఘ్నంగా కొనసాగుతున్న దే! అయితే ఆనాటిపరిస్థితులులేవు, ఆనాటి అవసరాలులేవు, ఆనాటి ఆదర్శాలులేవు. ఆనాటికి ఈనాటికి హస్తి మశకాంతరం లేదా. ఆనాడు భూములవిస్తీర్ణాలులేవు. ధాన్యపుకిస్తులు ఆయా సంవత్సరం పంటలనుబట్టి ధాన్యరూపకంగా వసూలుచేసేవారు. జమాబంది జరిగితే కేగాని ఏభూమి ఎంతవిస్తీర్ణము, ఎంతధాన్యం చెల్లించవలె, పట్టా లంది తెలిసేదిగాదు. జమాబందినాడు రైతు ప్రభుత్వం మధ్యనుండే అన్ని తకరరులు ఆదినం పరిష్కారం అయ్యేవి.

ఈరోజు ఆటులలేదు. భూములవిస్తీర్ణం శిస్తు నిర్ణయం ఏర్పడియున్నవి. అన్ని లెక్కలు ఎప్పటికప్పుడు తయారయి, పంపి ఉత్తరవులు అవుచున్నవి. కొంతకాలం తీరువనిర్ణయం, ముజరాలు, జమాబందినాడు తీర్మానంఅయ్యేవి. ఇప్పుడట్లకాదు. అయిదారు నెంబర్ల లెక్కలో ఎప్పటికప్పుడు తయారుచేసిపంపి ఉత్తరువులగుచున్నవి. ఏ తకరారులున్నా వాటికి వే పరిష్కారం అగుచున్నవి. అలాంటి సమయమున ఈదినాల్లో జమాబందియనునది అక్కరలేదు. ఈ విషయంగూర్చి చాలారోజులుగా తర్జన భర్జనలు జరుగుచున్న వే.

ఇక జమాబంది మామూళ్లనుగురించి:— ఈ మామూళ్ల కథగూడ అక్బరు దినాలుమొదలు సాగువస్తున్నట్లున్నది. అయితే ఇదివరకు అ మామూళ్లుగా నున్నప్పటికంటే క్రమంగా తగ్గిపోయింది. ఈ మామూళ్లవిషయం ప్రభుత్వమునకు తెలిసినదే! శాసనసభలో అప్పుడప్పుడు ప్రస్తావించబడినదే! రైతులవద్దనుండి గ్రామాధికారులు; గ్రామాధికారులనుండి అధికారులు జమాబందిఖర్చులని వసూలుచేస్తున్న దనేవిషయం అందరుఎరిగిన బహిరంగ రహస్యమే!

ఈసంవత్సరం కనిగిరితాలూకా జమాబంది కలెక్టరుచే జరుపబడినది. ఈమధ్య తూమాటి కృష్ణమూర్తి పత్రికలో ప్రకటించిన కారణంచే నైతేనేం, ఎట్లయితేనేమి కలెక్టరు జోగప్పగారి నోటీసుకురాబడి కఠినంగా మందలించాడని, ఆ కారణంగా కనిగిరి జమాబందిలో మామూళ్లు కట్టోరావ్ యని నిలిచిపోయినవని తెలుస్తున్నది. క్షేమ! మంచిపనే జరిగినది. ఇట్లే అన్నితాలూకాల్లోను డిప్టీకలెక్టర్లు కఠినంగా మందలించడం అవసరం.

అట్లే గ్రామాధికారులుగూడా రైతులనుండి జమాబంది మామూళ్లనేవి వసూలుచేయకుండా ఆపడం మంచిది. రైతులుగూడా దీన్ని గుర్తింతురుగాక.

♦ ♦ ♦

కావలి కాలేజి

“97 ఎకరాలు ప్రభుత్వంయిచ్చింది. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ పర్మిషన్ యిచ్చింది. 91 వేలు దాతలిచ్చారు.

ఇక 47 వేలు వసూలు కావసియున్నది. ఇవి గాక కావలి పంచాయతీబోర్డు 15 వేలుగ్రాంటు ఇస్తుంది.

గత నె 28 న శుభముహూర్తాన పెద్దలకు శంఖుస్థాపనగూడా జరిగింది. ఇకగర్భంలో వున్న రహస్యం కాలేజీ నామకరణ విషయంలోనే. పత్ర్యులందరిలో ఒక్కరుతప్ప తక్కిన అందరు ఏకాభిప్రాయానికే వచ్చివున్నారు. అదిరహస్యం మాకు యిప్పుడు చెప్పగూడదు.”

ఇదీ, లేఖలోని విషయం.

పోనీయండి మాకుచెప్పనక్కరలేదు. కాని “మంచిపనలో అయితేఆదగకపోయినా చెప్ప” మన్నారు పెద్దలు. ఎవరైనా లక్షకు తగ్గని మొత్తమిస్తే కాలేజిని వారికి అంకితమివ్వండి. లేదా “కావలి కాలేజి” అని పేరుపెట్టండి. అంతేకాని కుట్టకృత్య మాత్రం అమ్మవద్దనుమండీ.

♦ ♦ ♦

చోరీ:— జిల్లా మున్సఫ్ శ్రీ మన్నెం రామమూర్తిగారి ఇంట్లో 1 తేదీ రాత్రి సుమారు 10—15 వందల రూపాయల ఆస్తి చోరీ పోయినది.

♦ ♦ ♦

ముంగళ్లూరు వర్తకులు రు 265 ల వంతున కొని కొన్న వాడ కామాక్షీగర్భంలో దాచినారనిన 5 పుట్లధాన్యం పట్టుబడినవట.

♦ ♦ ♦

ఈ సంవత్సరం మన యింజనీరు ఈ జిల్లాలో నీటి వసతుల క్రింద 23 లక్షలు ఖర్చు పెట్టినారట!

♦ ♦ ♦

గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి కమ్యూనిస్టు బేజవాబుదారీగా విడుదలై నాడు.

♦ ♦ ♦

‘చతుర్ముఖబ్రహ్మ’ పట్టుకొన్న శ్రీ సిద్దవరపు పిచ్చిరెడ్డిగారి ధాన్యమశేవి 4 పు—17 తూములట. ఆ కేటువారంటకేది గత 28 తేదినుండి వెతుకుచున్నది.

చిత్ర సమీక్ష

(6 వ పేజీ కొరవ)

శ్వరరావు, వరలక్ష్మి, వీరి నటనలో విశేషమేమీ కనపడలేదు. కన్నాంబ పాటలు క్రొత్తదనంకలిగి చెవికింపుగావున్నాయి. విలాసవతి పాత్రను రజని చక్కగా పోషించింది. కాముకత్వాన్ని మోతాదుగా ప్రదర్శించింది. నాట్యాలు ఇంపుగా సభ్యతకు సమీపంగా వున్నాయి. మాటలు ముక్తసరిగావుండడం గమనార్హం.

మొత్తానికి “సౌదామిని” ఇటీవల విడుదలైన చిత్రాలకు తీసిపోదు. కానీ ప్రత్యేకతనేమీ సాధించలేదు. సౌండు, ఫోటోగ్రఫీ బాగున్నాయి.

—మా విజయవాడ విలేఖరి

పశువుల బీళ్లకు హెచ్చు శిస్తు రేట్లు

యీ నెల 9 తేది కరిచేడులో మకాం చేయు శ్రీ వెంకటగిరి ఎస్టేటు మేనేజరు శ్రీ కోటయ్యచౌదరిగారిని నెల్లూరు జిల్లా జమీన్ రైతుసంఘ కార్యదర్శి రావిపాటి మహానంద కలుసుకొని “అనాదినుండి రైతులు సాగుచేని బంజర్లను పశువులబీళ్ల క్రింద వుపయోగిస్తూ, వాటికి నిర్ణయించిన తగ్గు మెరక రేటునుగాని, ప్రక్కభూమి మెరకరేటునుగాని చెల్లించుచున్నారనియూ, యిప్పుడుప్రభుత్వం యీ బీళ్లకు యకరాకు జిల్లా హెచ్చు మెరక రేటుగు రు 4—8—0 ఉన్నా శిస్తులు వగైరాలుకలిపి వసూలుచేస్తున్నారనియూ, యింత హెచ్చుశిస్తు ఏ జమీందారీలోను లేదనియూ, దానిని ప్రక్క మెరక రేటుకుగాని శిశులోగద వున్న తక్కువ మెరకరేటుకుగాని తగ్గించమనియూ, కోరిరి. అగ్రహారందారులు ఎకోరంకులపెట్టి చెల్లులు తమకని అడ్డంగా బు కల్పించిరి కేస్లుగా నుంచాను, బంజర్లన్నీ తమవని రైతులకోర్టులకు లాగుచున్నారనియూ, వెంకటగిరి జమీందారు ఏజెంటులను ఏర్పరచి కట్టె, కంపకు పర్మిట్లు తామేయిస్తామనియూ, అలాటికుకొనని వారిని బాధిస్తూ, పెత్తనాలు చెయ్యకుని తీరించేవారిలను తెకొంచి 0—1—0 0—2—0 కు కట్టెలమోపులు వేయించుకొని బాధించుచున్నారనియూ, తెల్పి వీరికి రక్షణ కల్పించమని కోరిరి. శ్రీ మేనేజరుగారు పశువుల బీళ్ల రేటును గ్రామ హెచ్చు మెరక రేటుక్రింద మార్పు వుత్తర్వులు వేసిరి. అందువల్ల యకరానికి రు 5 శిస్తుతగ్గి లాభంకలిగినది. ఇక అగ్రహారం చెర్వుల విషయం గవర్న మెంటుకు వ్రాస్తామనియూ, కట్టె కంపకు జమీందారీ ఏజెంట్లు యిచ్చు పర్మిట్ల విషయం తనకు తెలియదనియూ, మీరేనేరుగా వ్యవహరించుకోవచ్చునియూ, తాముమాత్రం గవర్న మెంటు, తరఫున పర్మిట్లు యివ్వజాలమనియూ, తెల్పిరి.

——

ప్రకటన

❊

చిత్తూరుజిల్లా కారజిగ్రామ కాపురస్తుడు కుమ్మూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డి తన ప్రథమ భార్య వెంకటసుబ్బమ్మ కుమారులు (1) సుబ్రహ్మణ్యం (2) ఆ సుందరరామిరెడ్డి, కుమార్తెలు (3) సుశీలమ్మ (4) నారాయణమ్మగార్ల హక్కు అనుభవములకు భంగము కలిగించవలెనను దురుద్దేశ్యముతో తన కుటుంబము గా|| స్థిరచరాస్తులు అడుమానములు పెట్టవలెనని — విక్రయములు చేయవలయునని — లేనిపోని హక్కులు కల్గుచేయవలెనని ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. సదరు వెంకటసుబ్బారెడ్డి వద్ద యెవరుగాని అడుమానములు — విక్రయములు పొందిననూ — అతనికి అప్పు యిచ్చి, ప్రామిసరినోట్లు వ్రాయించుకున్నను చెల్లవని, మైనర్లను బద్ధపర్చవని, వాటిని రద్దుచేయుటకు నేను చర్య తీసుకొంటానని తెలియజేయుడమైనది.

మైనర్ల మేనమామ: కనుమూరు నాగిరెడ్డి,

హెచ్చరిక

❊

నెల్లూరు వాస్తవ్యుడున్నూ, ప్రస్తుతం మదరాసులో వున్నట్టిన్ని ఎక్కాడ రామానుజులు శెట్టి ఇందుమూలంగా తెలియజేయుడమేమనగా: సదరు రామానుజులుశెట్టిగారికి చెందిన నెల్లూరు స్టోన్ హౌస్ పేటలోని హాస్పిటల్ దక్షిణవీధిలో గల నె 143 రు ఇల్లు, మద్రాసులో సైదాపేటలోని కొత్వాల్ చావిడి వీధిలో గల నె 16 రు ఇల్లు. ఈ ఇండ్లను ఎవరుగానీ, కొనడం లేదా వాటిమీద అప్పు యివ్వడంగానీ చెల్లదని హెచ్చరించడమైనది. సదరు యిండ్లకు సంబంధించి తన భార్యకు — కుమార్తెలకు యేలాటి హక్కుగానీ - సంబంధంగానిలేదని ఎక్కాడ రామానుజులు శెట్టిగారు యిందు మూలముగా ప్రకటిస్తున్నారు.

In the Court of the District Munsiff, NELLORE.

I. A. 371 of 51 O. S. 67 of 51

Vemireddy Ramireddy —Plaintiff.

Anam Sundararamireddy & another — Defendants.

Notice to the defendants and all the persons it may concern:

The above pitioner (Plaintiff) here in has filed an application to the court for permission to file and continue this suit in a representative capacity as representing the general body of creditors of Edur Ramachandra Reddy. The said application is posted for notice to 9-5-1951. Any one interested in objecting to the same, may appear in court on 9-5-51 and file their objections if any.

—*W. Vasudevayya*,
Pleader for plaintiff.

యేలము నోటీసు

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో.

E. P. 275 of 19 'O. S. 97 of 49

మమ్మారెడ్డి ఆది నారాయణరెడ్డి —వాది.
పాలూరు వెంచురామిరెడ్డి —ప్రతివాది.

ప్రతివాది గా|| షెడ్యూలుదాఖలా ఆస్తిని 25-6-51 తేదిన యీ డిక్రీబాకీగా కోర్టు వద్ద సా|| 5 గం||కు బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. ఎవ్వరైనను కొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:- (1) సూళ్లూరుపేట సబ్ రిజిస్టరులో చేరిన తుంగమడుగు గ్రామంకు హద్దులు: [తూ] వెలగలపన్నూరు గ్రామంయెల్ల [ద] చిన్న యరగుంటయెల్ల కొంతవరకు - ఇమ్మగూడెం యెల్ల కొంతవరకు [ప] పార్లపల్లియెల్ల [ఉ] కాళంగినది. యీ హద్దులలోని గ్రామవిస్తీర్ణం 18 పాళ్లలో ప్రతివాది అనుభవం 10½ పాళ్లకు గల విస్తీర్ణం మాగాణి యం 40—25 ట్లున్ను, ముంతోపు యం 5—75 ట్లు, మెట్ట యం 3—0 కల్లు యం 49—0 లు. యిందుకు సంబంధించిన చెర్వులు, పశువుల బీళ్లు, అరణ్యములు వగైరా.

—సర్కారుపాట రు 10350/- లు.

(2) సూళ్లూరుపేట డివిజన్ లోచేరిన నిమ్మన సోమరాజులఖండ్రిగకు హద్దులు: [తూ] వెలగలపన్నూరురెల్ల [ద] వెలగలపన్నూరురెల్ల [ప] తుంగమడుగురెల్ల [ఉ] సీరన్నఖండ్రిగరెల్ల. యీహద్దులలోని సుమారు యం 24—0 ల మాగాణి. —స|| పాట రు 5400/- లు.

(3) సూళ్లూరుపేట డివిజన్ లోచేరిన దుప్పల వారిఖండ్రిగకు హద్దులు: [తూ] నరసమాంబాపురం అగ్రహారంయెల్ల [ద] వెలగలపన్నూరు యెల్ల [ప] తుంగమడుగుఅగ్రహారంయెల్ల [ఉ] కాళంగినది. యీ హద్దులలోని గ్రామవిస్తీర్ణం మాగాణి యం 32—0 లు, మెట్ట యం 4—0 లు, ముంతం యం 4—0 లు. కల్లు యం 40—0 లలో తలమాటి పెదమునుస్వామిరెడ్డి వగయిరాల ½ భాగం గాక ప్రతివాది సగభాగం.

—స|| పాట రు 2150/- లు.

—మేనకూరు ఆదిశేషారెడ్డి—వాదివకీలు.

విటా ★ అశోక
స్త్రీ లపాలిటి వరప్రసాదిని
శ్వేతకుష్టుప్రదరము—ఋతుశూలలు—ఋతుబద్ధము—నడుమునొప్పి—నిద్రలేకుండుట బలహీనము మొదలగు గర్భకోశ వ్యాధుల పోగొట్టి టానిక్కుగా పనిచేయును—
వెల సీసా రు 2—8—0 లు
సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్సు—ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

టెండరు నోటీసు

※

గూడూరు రాజగోపాలపట్నం రోడ్డు 18/1-4 మైలులో కాజువే (Causeway) కట్టుటకు గాను నెల్లూరు హైవేసు యింజనీయరువారిచేత నెల్లూరులో వారి ఆఫీసువద్ద 30-4-51 తేది సా॥ 4 గం॥ వరకు సీల్డు టెండర్లుతీసికొనబడును.

(2) టెండరుఫారము, షెడ్యూలు, ప్లానులు 23-4-51 తేదినుండి, 29-4-51 తేది సా॥ 3 గం॥వరకు వాని మొత్తపుఖరీదు రు 10-6-9 చొప్పున చెల్లించి డివిజను ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో సదరు ఆఫీసు హెడ్‌క్లర్కు వద్దనుండి తీసికొనవచ్చును. సదరు షెడ్యూలు వగైరా ఖరీదు వాపసు యివ్వబడదు.

(3) పై పనికిగాను చెల్లించవలసిన టెండరు డిపాజిటు మొత్తము రు 3,650/- లు.

—పి. రాధాకృష్ణయ్యనాయుడు,
డివిజనల్ యింజనీయరు,
హైవేసు—నెల్లూరు.

నెల్లూరు 13-4-51

కాకినాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

పెద్దాపురం డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టు

O. S. 278 of 49 E. P. 299 of 50

వారణాశి సుబ్బారావు (P. E.) చిన్నాయపాలెం ... —వాది.

బుద్ధరాజు వెంకటపతిరాజుగారు (P. E.) చిన్నాయపాలెం ... —ప్రతివాది.

యీ నెంబరు డిక్రీబాకీకిగాను యీ దిగువ షెడ్యూలుదాఖలా ప్రతివాది తా॥ స్థిరాస్థిని పై కోర్టువారియెదుట 29-6-51 తేది పగలు 11 గం॥ లగాయతు వేలంవేయబడును. కావలసినవారు వచ్చి పాడుకోవచ్చును. వివరములు వాదివకీలుగారి ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

షెడ్యూలు: తూ॥ గోదావరి జిల్లా తుని సబురిజిస్ట్రారులో చేరిన పి. ఇ. చిన్నాయపాలెం గ్రామం తా॥ ప్రతివాది తా॥ 1-వ ప్రతి యీనాం మెరక సర్వే నెం 315 లో యె 0-75 సెంట్లు అంటుమామిడితోటయున్నూ. 2-వ ప్రతి అంటుమామిడితోట నెం 31 రు పట్టా మెరక సర్వే నెం 107 లో యె 0-75 ట్లు జమీందారీ జిరాయితీ భూమిన్నీ. 3-వ ప్రతి జమీందారీ జిరాయితీ నెం 36 రు పట్టాదాఖలా పల్లం సర్వే నెం 108 లో యె 2-0 లున్నూ. సదరు 3 ప్రతులు తాలూకుభూములు. అందలి నానావిధఫలవృక్షములు యీజిమెంటు హక్కులుసహా.

సర్కారుపాటు:- 1-వ ప్రతి రు 300/- లు 2-వ ప్రతి రు 200/- లు 3-వ ప్రతి రు 1500/- లు

—జంధ్యాల సచ్చిదానందమూర్తి,
వాదివకీలు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో.

O. P. No. 16 of 1951

ఆంజిం తొలికమ్మ .... —పిటిషనరు.

శేటు కోలాటి వెంకయ్య వ్రాయించియిచ్చిన వీలునామా ప్రకారము పిటిషనరుకు సక్సెషన్ సర్టిఫికేటును యిప్పించమనికోరి పిటిషను పెట్టుకొన్నందుకు 1-5-51 తేదికి వాయిదావేసి వున్నారు. యిందునుగురించి ఆక్షేపణలువుండువారు నాటిదినం కోర్టుకుహాజరై తెలియచేసుకోవలయును. లేనియెడల పిటిషనరు కోరిన ప్రకారము వుత్తర్వు చేయబడునని యిందుమూలకముగా ప్రచురణచేయడమైనది.

—అప్పకాల రామనాథం—పి॥ అడ్వొకేటు

శిస్తు తగ్గుదల చట్టం

వెల 2 అణాలు, పోస్టేజి 9 పైసలు
"జమీన్ రైతు" మేనేజరుకు వ్రాయండి.

ముఖ్యవార్తలు

● శాంతిసాధనకు, పతితమానవోద్ధరణకు కృషి చేయడానికి తన వర్తకవ్యాపారాలను విడనాడనిదే సాధ్యంకాదనీ, అందుచే తనభృతికి మాత్రం కొద్ది వ్యాపారంమాత్రం వుంచుకొని తక్కినదంతా మానుకోడానికి శ్రీ రామకృష్ణ డాల్మియా నిర్ణయించుకొన్నాడట!

● ఢిల్లీలో బ్లాక్‌మార్కెటు నేరంచేసిన కోటీశ్వరులైన ఇద్దరు గుడ్డల వ్యాపారులను, ముగ్గురు ధాన్యవ్యాపారులను, క్రొత్త ప్రివెంటివ్ డిటెన్షనుచట్టంక్రింద అరెస్టుచేశారు.

● మద్రాసు తమిళ పత్రిక- "కిరైస్ట్ కన్" సంపాదక ప్రకాశకులు అసభ్య వ్యాసాలు ప్రకటించి పత్రికలను పంపకంచేసిన నేరానికి మూడు నెలలు కఠిన ఖైదు విధించబడ్డారు. ఇట్టినేరం ఇదివరలోకూడా చేసి జుల్మానా వేయబడ్డ పెద్దమనుషులే వీరు

● మధ్యప్రదేశ్ జమీన్‌దారీ రద్దుచట్టం నవభారత రాజ్యాంగంరీత్యా చెల్లనేరదని 11 మంది పిర్యాదీలు దాఖలుచేసిన పిటీషన్లను త్రోసివేస్తూ, చట్టం చెల్లుతుందని నాగపూర్ ఫుల్‌బెంచి తీర్పుచెప్పింది.

● కమ్యూనల్ జి. ఓ. విషయంలో మద్రాసు ప్రభుత్వంచేసిన అపీలుపై సుప్రీం కోర్టువారు ఆ జి. ఓ. రాజ్యాంగానికి విరుద్ధమని తీర్పుచెపుతూ మద్రాసు హైకోర్టు తీర్పు నే ఖాయపరిచారు.

● ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షఎన్నిక సమయంలో ఆంధ్రరత్న భవనంలోవున్న వాలంటీర్లవద్ద తుపాకులు పట్టుబడ్డవనివార్తను విజయవాడ విలేకరులు దినపత్రికలలో ప్రముఖంగా తెప్పించారు. కమ్యూనిస్టు నిరోధక చర్యలకుగా వారికివ్వబడి, ఎంతోకాలంగా వారివద్దవుంటుండిన యీ తుపాకులవిషయంలో యిప్పుడు యీ విలేకరులకు ఏమి విపరీతం తోచిందో!

● సంజీవరెడ్డిగారి రాజీనామాతో ఖాళీ అయిన స్థానాన్ని, ప్రధాని కుమారస్వామి రాజా యిప్పట్లో భర్తీచేయనని చెప్తున్నా, ఎంతోకాలంగా మంత్రిపదవికి అర్రులు చాచుకొనివున్న మంత్రివర్గాన్ని కనిపెట్టుకొనివున్న కాపినీడుగారికి ఆ స్థానం లభించవచ్చుని ఒక వార్త. కాని యిది మంత్రివర్గానికిచెందిన ఎంతో మంది వ్యక్తులమధ్య వివాదాస్పదం కాగలదు కాబట్టి, యిప్పట్లో భర్తీచేసి, బలహీనపడుటకు సాహసించరేమో!

● పండిట్ నెహ్రూను అరెస్టుచేయించిన కాశ్మీర్ మాజీ ప్రధాని రామచంద్రకాక్, కాశ్మీర్‌ను పాకిస్థానుకు కట్టబెట్టుటకు కుట్ర లన్నుతున్నాడని కాశ్మీర్ కేసరి అబ్దుల్లా బయటపెట్టాడు.

● మంగళగిరిలో నీరు నిల్వచేసేట్యాంకు కూలినందున 8 మంది మరణించారు. ఆట్యాంకు నిర్మాణంలోని లోపంవల్లనేఅది విరగబడిందట, కంట్రాక్టిచ్చిన పాపమో!

● మద్రాసు ప్రభుత్వం 42 మంది కమ్యూనిస్టు డిటెన్యూలను విడుదలచేసింది. నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించిన గంగా పెదకొండయ్య, సుందరరాజన్, జి. సి. కొండయ్య ప్రభృతులుకూడా విడుదలయ్యారు.

● వరకట్నాలను నిషేధిస్తూ, తీసుకొన్నవారిని, యిచ్చినవారిని శిక్షించేవిధంగా, పార్లమెంటులో దుర్గాబాయమ్మ, మరియిద్దరు మహిళాసభ్యులు మూడు బిల్లులను ప్రతిపాదించారట. ఇది దొంగచాటుగా వరకట్నాలను పెంచకుంటే సంతోషించవలసిందే!

● సంస్థాన శాఖ సలహాదారు వి. పి. మీనన్‌ను, తాత్కాలికంగా అసఫాలీస్థానే ఒరిస్సా గవర్నరుగా నియమించారు.

● క్రొత్తజనాభా లెక్కల ననుసరించి భారతదేశం జనాభా 36 కోట్ల 18 లక్షలని తేలింది. 1901 లో అవిభాజ్య భారతదేశం జనసంఖ్య 23 కోట్ల 55 లక్షలు మాత్రమే!

● మలయాళం దినపత్రిక 'మాతృభూమి' సంపాదకుడు శ్రీ కె. పి. కేశవమీనన్‌ను గిరిజారిస్థానే సిలోన్ భారతహైకమిషనర్‌గా నియమించారు.

● నేపాల్ మంత్రులపై, ప్రధాని కుమారుని అధిపత్యాన ఘూర్ఖాదళాలు జరిపిన తిరుగుబాటు కారణంగా, రాణాచేతిలోవున్న సర్వసైన్యాధిపత్యం మహారాజా త్రిభువన్‌కు అప్పగించారు ప్రజామంత్రులు. ప్రధానిరాణా అసలు రాజీనామాయిచ్చి ఢిల్లీలో కాలంవెళ్లబుచ్చుతాడని వార్త.

● 1949లో స్థానిక సంస్థల ఆదాయం పెరుగుదలకు మార్గాలన్వేషింపనియమింపబడ్డ కమిటీ యీ వారంలో నివేదిక సమర్పించింది. అందులో స్థానికసంస్థల ఆదాయం పెరుగుటకు భూములు, భవనాలు ఖనిజసంపదపై హక్కు, ఎలక్ట్రిసిటీవాడకం మొదలగు పన్నులు స్థానిక సంస్థలకు ప్రత్యేకించవలసిందిగా సూచించిందట.

● భద్రాచలం శ్రీరామనవమి వుత్సవాల సందర్భంలో కలరా వ్యాపించి 37మంది మరణించారు.

'చిత్రజగత్'

(4 వ పేజీ కొరవ)

రూపురేఖలు, కమ్మనికంఠం కలిసివచ్చాయి.

డాన్సులో బాగా రాణింపుకొస్తోంది. ఇంతలో మాతుడారి సినిమానుంచి ఒక పిలుపు వచ్చింది. ఇదీ ఒకందుకు మంచిదేయనుకున్నాడు ఆ యింటిల్లిపాది.

పిల్లకి పిలుపువస్తే పిల్ల తల్లిదండ్రులు వెళ్లారుట ఆ సినిమాకంపెనీకి.

అఫిల్ము ప్రొప్రయిటరు వాళ్లను ఆహ్వానించి, ఆదరించి '...సరే-అంతా బాగానే వుంది, మీఅమ్మాయినిగూర్చి మావాళ్లు చాలా గొప్పగా చెబుతూవచ్చారు. అసలు నిజానికి యీపిక్చర్లో అవకాశంలేకపోయినా-అలాంటి ఎమెచ్యూర్‌కి అవకాశంయిస్తే చిత్రపరిశ్రమ రాణిస్తుంది — అదోపాటీసు — యీ స్టార్స్‌తో బాధలు పడలేకుండావున్నాం' అని యింకా ఏవేవోచెబుతూ—'ఇంతకీ పిల్లను తీసుకొచ్చారు గాదేం?' అన్నాడు.

'అసలు సంస్థ, సంగతి సందర్భాలు మాట్లాడక తీసుకరావచ్చా? ముందుగా మేము వచ్చాం...' అన్నారు పెద్దలు.

'సంస్థకేమండీ — బంగారంలాంటి సంస్థ. కావలసినసొమ్మంతా ముందుగానే సిద్ధంచేసుకుని బ్యాంకులో పెట్టేసాం. ఇక పిల్లల విషయమో-ఆతర్వాత ఫిల్ముసంగతేమో' అని చిరునవ్వు నవ్వుతూ అన్నాడు ఆ ప్రొడ్యూసర్.

'అయితే మా అమ్మాయికి వేషం ఏమిటి? అందులో చేయవలసిందేమిటి? ఎన్ని నెలలు? ఎంతసొమ్ము...' అని ప్రశ్న పరంపరలు కురిపించాడు పిల్లతండ్రి.

'వేషానికేమిలేదండీ-పిండికొద్దీ రొట్టె-పిల్లకొద్దీ వేషం; యిక చేయవలసింది-ముందు అపిల్ల కథను అర్థంచేసుకోవాలి, అపైన డైరక్టరు అపిల్లని వుపయోగించుకోవాలి-అపైన అపిల్ల రాణించాలి-అందుపైన కనకవర్షం కురవాలి—యింతకీ అన్నీ కలిసివస్తే అదృష్టం పట్టిందన్న

మైకా వెల్ఫేర్ కమిటీ

రత్నాలవలె లభించిన ఆయిద్దరు డాక్టర్ల నైపుణ్యాన్ని, సేవను పూర్తిగా వినియోగించుకోవలె

మైకా వెల్ఫేర్ కమిటీకి రెండు రత్నాలు లభించాయి. అందులో మొదటివారు, కలువూరు, కలిచేడు డాక్టరుగావున్న శ్రీ రాఘవన్ గారు. వీరు వ్యాధి నిరూపణ చేయుటలో, తగినమందులుయిచ్చుటలో చాల ఘటికులు. గత సంవత్సరం మైనింగు ఏరియాలో మలేరియా మహోగ్రంగా వున్నప్పుడు, రాత్రింబవళ్లు వీరుచేసినసేవ అపారం. ఎన్ని ప్రాణాలు వారిచేత రక్షింపబడినవో చెప్పలేము.

రెండవవారు-సైదాపురం డాక్టరు శ్రీ శేషాచలంగారు. వీరిది శస్త్రచికిత్సలో అందెవేసిన చెయ్యి. వచ్చిన వారంరోజులలో వీరు చూపిన నైపుణ్యం అమోఘం. ఒక ప్రమాదం విషయంలో దినమంతా అన్నపానీయాలుకూడా లేకుండా, ఆ బాధితునిపట్ల వీరుచూపిన శ్రద్ధ, నైపుణ్యం మరువరానిది.

ఇద్దరూ వుత్సాహవంతులగు యువకులు. వైద్యవిద్యలో ఆరితేరిన వ్యక్తులు. సేవాసక్తి, శ్రద్ధకలవారు. తగినన్ని మందులు, శస్త్రచికిత్సకు వలయు పరికరాలను సమకూర్చి వారి నైపుణ్యాన్ని, సేవాకాంక్షను వినియోగపెట్టుకోవలెగాని, పేరుకుమాత్రం మూడు వైద్యశాలలు, యిద్దరు డాక్టరువున్నారనుకొని సంతృప్తిపడితే ప్రయోజనంలేదు. ఈ సందర్భంలో వుత్సాహవంతుడు, తెలివిగలవాడునగు కాంపౌండరు శ్రీ సుబ్బరావుగారి సేవ, శ్రద్ధ ప్రస్తావించకుండావుండలేము.

వెల్ఫేర్ కమిటీవిషయమై? ఇక్కడ మొదట కూడు గుడ్డ, తర్వాత వైద్యసహాయం అత్యంతవసరం. దానితర్వాత విద్య. 1944లో వెల్ఫేర్ ఫండు ఆర్డినెన్సు పెట్టిన వుద్దేశ్యమేమి? సురియా. రాజీగంటిలో నూరు పడకలుగల హాస్పిటల్ కట్టిస్తుంటే, ఇక్కడ వస్తు సామగ్రికే లోటా! బీహారు కమిటీవారి గుడ్డలు మొదలగు జీవితావసర వస్తువులను వ్యానులో తెచ్చి అయిన క్రియానికి ఎందుకు సప్లయిచెయ్యకూడదు? ఇవన్నీ చేసినా చేయకున్నా, కమిటీ ఏర్పాటు జరిగినా జరగకున్నా, యీ యిద్దరు డాక్టరులకు వుత్సాహకరమైన జీతములిచ్చి, కావలసిన మందులు వగైరా సౌకర్యాలిచ్చి, వారిచేత ఓపినంత వైద్యసహాయం చేయించవలసిందిగా మనవి.

—మరుపూరు పిచ్చిరెడ్డి

మాటే...'

'సరే-విషయం అర్థమయిందిరాబూ! ఇంతకీ మీరన్నట్టు గేదెను సీశల్లోపెట్టి బేరమాడుతే ఏం తెలుస్తుంది? అలాగే మాపిల్లను తీసుకుని ఎప్పుడు రమ్మన్నారు?' అని అతి ఆత్రుతతో అడిగింది పిల్లతల్లి.

'అబ్బే! మళ్లీ మీరెందుకూ శ్రమ. కారు పంపుతే మా సెక్రటరీనిచ్చి, అతనితో పంపండి. యిక్కడ పనిఅవగానే మళ్లీ వచ్చేస్తుంది మీ యింటికి' అన్నాడు.

'అమ్మో! ఒంటరిగానే...' అంది తల్లి.

'ఆ — అదేమిటండీ, మద్రాసు — అందులో సినిమాఫీల్డు-ఆడవాళ్లకు ఎస్కార్టులుగూడానా?'

'సరే-సెలవు-వస్తాం'అని ఆపిల్లతల్లిదండ్రులు వెళ్లారు.

—ఆ...తర్వాత...

—శ్రీమాన్.

గ్రంథ సమీక్ష

మురియాలు

గ్రంథకర్త: శ్రీ. పెన్నెంకంటి రాఘవయ్యగారు, నెల్లూరు. వెల: 0–12–0

ఉత్తరసంస్థానములో నివసించు 1,75,00 మంది ఆదివాసులనుగూర్చి వ్రాయబడ్డ చిన్న పుస్తకంయిది. దీనిలోని విషయం డాక్టర్ వెరియార్ ఎల్విన్ గారి "మురియా-గోటుల్" అను ఆంగ్లగ్రంథమునుండి సేకరించబడింది.

ఇందులో మురియాలు నివసించు దేశము, ఆచార వ్యవహారాలు, స్థితిగతులు చక్కగా వివరించ బడినవి. అవివాహితులైన యువతీ (మోటియారి), యువకుల (చెలిక్) సామాజిక జీవితసరళి, ప్రేమబంధాలు, వైవాహికవిధానం మొదలగునవి, సొంపైన భాషలో వివరించ బడినవి.

రాఘవయ్యగారు భారతదేశంలోని ఆదివాసులు నివసించు ప్రదేశాలన్నిటినీ తిరిగిచూచి, వారి పరిస్థితులను స్వయంగా గమనించారు. ఎంతో కాలంగా నిర్లక్ష్యం చెయ్యబడిన యీ ఆదివాసులను కనీసం ప్రజలదృష్టికిదెచ్చి, దేశ స్వాతంత్ర్యంమూలంగా కలిగినలాభాలను వారు పొందేట్టుచేయుటకు సహాయంగా శ్రీ రాఘవయ్యగారు యీ రచనలకు పూనుకొన్నారు. వారి రచనలలో యిది మొదటిపుష్పం. విషయ ప్రాధాన్యతతోడు, ముచ్చటైన చిత్తరువులను కూడా పొందుపరచడంమూలంగా యీ పుస్తకం ఎంతో ఆకర్షణీయంగా తయారయింది. ఇరవయ్యో శతాబ్దపు పూర్తిర్ధ భాగంలోకూడా నీతి నిజాయితీగలిగి ఆత్మగౌరవంతో స్వేచ్ఛా జీవనానికి అలవాటుపడి, ప్రపంచానికిసంబంధం లేకుండా ఎంతో వెనుకబడివున్నా యీ అమాయక ప్రజలనుగూర్చి తెలియజేయు యీగ్రంథాలను ప్రజలుచదివి, వారి వుద్యమప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించి, చేయూతనొసగడం ధర్మంగా వుంటుంది.

పతివ్రత

రచన: వాడేశ్వరీదేవి, ప్రచురణ: శ్రీ వ్యాస సారస్వత సమితి, విజయవాడ, వెల రు. 1.

ఇది, అయిదు చిన్నకథలుచేర్చి, అందులో ఒక కథ పేరుతో ప్రకటింపబడ్డ కథా సంపుటి. పతివ్రత, అబల, మనిషి, ఎండమావులు, మగవాడు—అని. అయిదు కథలున్నాయి.

ఈ కథ లన్నింటిలో ప్రధాన సూత్రం ఒక్కటే– అవినీతిగా పరిగణించబడే వ్యభిచారాదులన్నీ స్త్రీ జీవితాన్ని దుఃఖభాజనం చేయడానికే తోడ్పడ్డాయి. ఆ ప్రాచీన ధర్మసూత్రాలను ధిక్కరించి తన సుఖమే ప్రధాన లక్ష్యంగా స్త్రీ నడుచుకోవాలి.– ఈ విషయాన్నే రచయిత్రి కథలద్వారా ప్రబోధిస్తున్నది. ఆశయానికి అనుగుణంగా ఈ కథ లన్నిటిలోనూ కథానాయికలు ఏదో విధంగా పురుషునివల్ల దుస్థితికి పాలైన స్త్రీలే.

వ్యభిచరించిన స్త్రీ, లేచిపోయిన మగువ, భర్తచే విడిచిపెట్టబడిన భార్య – ఇటువంటి వాళ్ళే ఈ కథలలో ప్రధానపాత్రలు. కథకు సంబంధించిన వాతావరణ సృష్టిలోకూడా రచయిత్రి తన ఆశయాన్ని విస్పష్టం చేస్తుంది:–

"అబార్తుగా అపాయం అని లోకుడు చెప్పుమాటను. అప్పు ఆ తో తూ వరు గెత్తు తున్నాయ్…" (పతివ్రత అనే కథలో)

ఈ క్రింది వాక్యాలు రచయిత్రి యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యాన్ని వ్యక్తపరుస్తున్నాయి–

"పూర్వంనించీవస్తున్న ఆచారాన్నీ, అలవాట్లనీ ఎంత పనికిమాలినవైనప్పటికీ, ఎందుకూ పనికిరాక ఎండిపోయిన ఆ మట్టన్ని కొల్పరి చెట్టేవిధంగా తోసివేయలేకుండా, అపురూపంగా వుంచింది, అదేవిధంగా బూజుపట్టిన ఆ ఆచారాన్నీ నియమాన్నీ అలానే ఇంకాపట్టుకొని పాకులాడాలని, తమ పూర్వీకులలా వాటినే ఆదరించాలని చూస్తారుగానీ, కొత్తవిషయాల్ని గురించి, అనుభవాలను గురించి, మార్పులను గురించి ఆలోచించడానికిగానీ, పెద్దపెద్ద బుర్రలు చెప్పే ఈ నీతిపరులకి ఓపికా–ధైర్యమూలేవు. ఎండిపోయిన అమట్టల్లానే యివికూడా ఒకప్పటికి, ఎందుకూ పనికిరాకుండా నాశనమైపోతాయని తెలుసుకోలేరు."

—నిజమేకావచ్చు. కానీ ఈనాటి సంఘకట్టుబాట్లకు నీతినియమాలకు ప్రధాన హేతువేదో రచయిత్రి ఎక్కడా సూచించడంలేదు. 'పతివ్రతాధర్మాలు, నీతులు కేవలం ఆడవాళ్లకేనా? మగవాళ్లకి అవసరంలేదా?–ఇదంతా కేవలం మోసం, "అన్యాయం"'—అనిమాత్రమే నేటి సాంఘిక పరిస్థితిని నిరసిస్తున్నది.

సమాజ పరిణామంలోని వివిధ దశలలో స్త్రీల పరిస్థితి వివిధంగా మార్పుచెందుతూవచ్చింది. పతివ్రతాధర్మాలను, నీతినియమాలను తల దాల్చవలసివచ్చిందో వివరించినప్పుడే రచయిత్రి తన విమర్శను సకారణంగా నిరూపించుకో గలదు. అట్టి నిగూఢార్థయుతమైన దృక్పథం లేకపోబట్టే, ఈ కథలలో మనకు కనబడేది, మగవాళ్లమీద ఈర్ష్య, అనునాశ్రమైన అభిమానం!

స్త్రీ సాంఘిక సమస్యను వివరించడంలో ఎటువంటి లోపమైతే కనిపిస్తున్నదో, రచయిత్రి సూచించే పరిష్కారమార్గంలోనూ అట్టి లోపమే కనిపిస్తున్నది:-

"… సృష్టి ఏర్పర్చిన ఆనందాన్ని అనుభవించే ప్రయత్నంలో, బిడ్డలసుఖాల్ని పంచుకోలేయత్నంలో వాళ్ళు నైపోయినా ఫర్వాలేదు." ('మనిషి' అనేకథలో స్త్రీకి విచ్చలవిడిగా ప్రవర్తించేహక్కు లభించినంతమాత్రాన ఆమె జీవితానికి ఆనందం లభిస్తుందా? సమాజంలోని దుస్థితికంతా ప్రధానహేతువైన ఆర్థిక సమస్య స్త్రీలకట్ల పరిష్కరించే ప్రశ్నించదా! ఇత్యాది విషయాలను శ్రీ వాడేశ్వరీదేవి ఆలోచించడం అవసరం.

సరియైన దృక్పథంతో స్త్రీల సమస్యను ఎదుర్కొనగలిగితేనే వాడేశ్వరీదేవి సమాజాభ్యుదయానికి ఉపకరించే చక్కని కథలను వ్రాయగలుగుతుందని 'పత్రిక' సూచిస్తున్నది.

— ఆమంచర్ల

జనతా రైతు
సంవత్సరం చందా 10—0—0
అర్ధ సంll చందా 5—0—0

గనోక్వెల్
అన్ని సెగలకు గంటలలోగుణము
[illegible] రాజమండ్రి

వ్యవసాయ సంస్కరణలు: కుమరప్పకమిటీ సూచనలు...

[3 వ పేజీ కొరవ]

మూలధనం (Liquid Capital) లోప భూయిష్టంగా పంపకమైయున్న తీరు మరింత జాస్తీకాగలదు. దానిఫలితంగా గ్రామాలలో వడ్డీరేటు అవసరమైన దానికంటే అధికస్థాయికి పెంచబడటం జరుగుతుంది.

కేంద్రప్రభుత్వ ధనవసతికోసం నేషనల్ సేవింగ్సు సర్టిఫికేట్లద్వారా గ్రామాలనుంచి ధనాన్ని కొనిపోయేపద్ధతినికూడా మేము ఆమోదించము. అధికాహారోత్పత్తి ప్రచారార్థం కేంద్రప్రభుత్వం చాలాడబ్బు అందజేస్తున్నదని మాకు చక్కగా తెలుసు. గ్రామస్థులు డబ్బును పొదుపుగా వాడుకొనేటట్లు ఎక్కువ ప్రచారము సాగించాలనేదికూడా మేము ఒప్పుకుంటాము. కానీ అలా దాచుకొన్నడబ్బు సాధ్యమైనంతవరకు, గ్రామ బహుళార్థ సహకార సంఘాల ద్రవ్యవసతిని, తదితర గ్రామీణఆర్థిక సంస్థల ద్రవ్యవసతిని ఎక్కువచేయాలి.

రైతుయొక్క అప్పు అవసరాలు

రైతుకు సంస్థలద్వారా అప్పువసతి కలుగ చేయాలని సిఫారసుచేసే సందర్భంలో ఈక్రింది రకాలుగా రైతుయొక్క అప్పు అవసరాలు గమనించదగును:—

(1) విత్తనాలు, ఎరువులు కొనుక్కోడానికి, కూలీఖర్చు, మక్తా, శిస్తు, అప్పుమీద వడ్డీ వెండలైన ఇతరఖర్చులకూ స్వల్పకాలపు, లేదా ఋతువారీ (సీజనల్) ఋణాలు—

(2) ఎద్దులు, ఇతర పరికరాలు వగైరా కొనుగోలుచేయడానికై మధ్యకాలపుఋణాలు–

(3) భూమి కొనడానికి, లేక భూమి అభివృద్ధిపనులు అనగా కాలవలు, నీటిపారుదల ఏర్పాట్లు వగైరాల నిమిత్తం దీర్ఘకాలపు ఋణాలు.

భూమి అభివృద్ధిఅప్పులు - వ్యవసాయదారుల ఋణపట్టానకిగింది ఆదాయ వ్యయాలు 1947—48 సంవత్సరానికి.

(రాష్ట్రప్రభుత్వాలు తెలిపిన భోగట్టా ఆధారంగా నిర్ణయించబడినది.)

రాష్ట్రం	సంవత్సరము	రాబడి	వ్యయం
బీహారు	1947—48	రు 2,59,800	రు 18,15,328
సి. పి., బీరారు	సి. పి.కి 30–9–1948 తారీఖుకు అంతమయ్యే సంllరము బీరారుకు 31—7—1948 తేదికి అంతమయే సంllము.	రు 56,38,018	రు 1,30,27,480
ఒరిస్సా (సంస్థానాలు)	1948—49	92,510	7,00,000
ఒరిస్సా	1946—47	20,29,531	11,09,343
తూర్పు పంజాబ్	1947—48	లెక్క దొరకలేదు	12,41,919

కామినియా నూనె (రిజిస్టర్డు)

శిరోజములకు - మెదడుకు అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు తలనూనె

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను నివారించును – తలను – మెదడును చల్లబరచి – వెంట్రుకల వెందళ్ళను గట్టిపరచును – శిరోజములకు అందమును – కాంతిని కలిగించి సుగంధ పరిమళము వలన మనసునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపరచును.

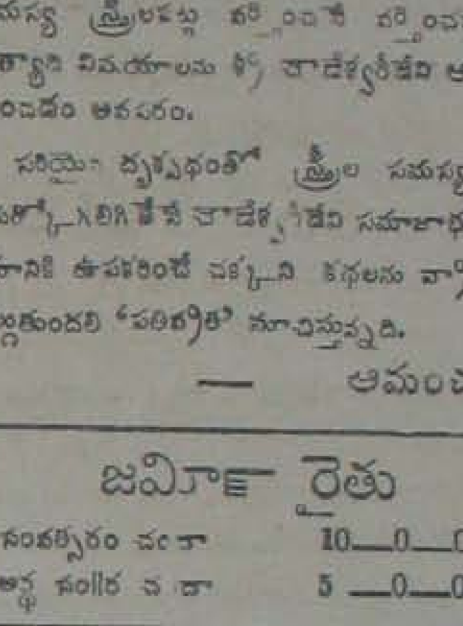

ఓటో దిల్ బహార్ [రిజిస్టర్డు]

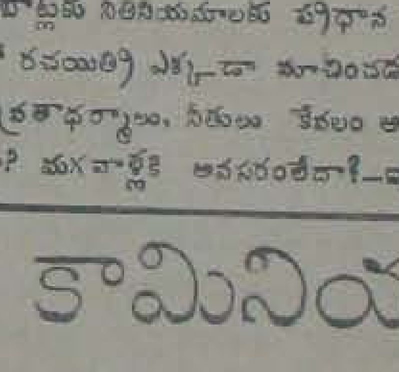

ఆకర్షణీయమును ప్రజాను రంజకము ఈవాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరు మీ సహవాసుల ఆనందము నొందుడు.

సంభావన గొనగుటయందు అత్యున్నత ప్రఖ్యాతిని చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీవాసనద్రవ్యమును కొన్నిబొట్లు మీ చేతిరుమాలుపై చల్లుకొనినచో చుట్టుప్రక్కలనెల్ల సుమధురమగు సువాసన వెదజల్లును.

శుభ్రమైన, అత్యుత్తమమైన సబ్బులు.

AGTS:- Anglo-Indian Drug & Chemical Co., BOMBAY

వెంకటగిరి

బాలికా పాఠశాల

ఇక్కడ బాలికా పున్నతపాఠశాల నిర్మించి, వాల్లరిథారం పెట్టాలనిగాని, పకాలంలో పుహా ధ్యాయులను నియమించవలెనని దరఖాస్తుజరుగ చేసేదని, అందువల్ల, సిలబస్ ప్రకారం తయారు చేసే కామన్ పరీక్షల ప్రశ్నా పత్రాలవల్ల, వీరు నష్టపడుతారని, కావున జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులవారు యిది గమనించి, తగినవిధంగా సహాయం చేయవలసిందిగా ఒక విద్యార్థినితండ్రి వ్రాస్తున్నాడు. జిల్లాబోర్డువారు ఆ విషయమేమిటో విచారింతురుగాక!

• • •

వాకాడు

అన్నదానం

ఈ గాడిరోజు, హరిజనహాస్టలుకు సంబంధించిన 280 మంది బాలబాలికలను శ్రీ అంటూరు లక్ష్మీనరసింహాశర్మగారు మృష్టాన్న భోజన సత్కారాలతో ఆదరించి, అనాథశిశువులమీద చూపిన ప్రేమకు శ్రీ శర్మగారికి మా అభివందనములు. —యస్. బాలకృష్ణారెడ్డి.

• • •

కాళహస్తి

చెంబేడు ప్రాజెక్టు

ఈ తాలూకాలో 7 సంవత్సరాలుగా వర్షం లేక, క్షామపీడితులై ప్రజలు నానాబాధలు పడుచున్నారు. కాని ఈపేడు కొంతవర్షం కురిసినప్పటికి చెరువులు మంచిస్థితిలో లేనందువలన నిరుపయోగమైంది. చెంబేడు ప్రాజెక్టుపని ప్రారంభిస్తున్నామంటూ, చెరువులమరమ్మత్తు పూర్తయిందని గత సంవత్సరమే ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. కాని వాటిపని ఈనాడు ఇప్పటికికూడా ప్రారంభం కాలేదు. ప్రభుత్వం రైతులపట్ల యింత వుదాసీనవైఖరి అవలంభిస్తే ఎంతకాలం వారు దానిని బలపరచగలరు? ఈనాటికైనా ప్రభుత్వం తగిన వుత్తర్వులుపంపి పనిని పూర్తచేసి, క్షామపీడితులైన ప్రజలకు వూరట కలిగించవలసిందిగా కోరుచున్నాను. —సుబ్బరామదాస్.

• • •

మర్లపాళెం

గంజాయి ఉత్పత్తి!

12 తేది కురిచేడు సబ్ యిన్స్పెక్టరు వెంకటసుబ్బయ్య, పొదిలె సర్కిల్ కమాలుద్దీన్ గారలు పోతవరం గ్రామాల సరిహద్దుల పరిశీలనకు పోగా, మర్లపాళెం గ్రామరైతు మందులూరు వెంకటసుబ్బయ్య తోటలో, గోగు చెట్లమధ్య పెంచబడివుండిన 37 గంజాయి చెట్లను పట్టుకొని, అతనిని అరెస్టుచేసి జామీనుమీద వదలిరి. ప్రభుత్వం ఆహారపదార్థాలను అధికంగా పండించమంటే, గంజాయి వుత్పత్తిని పెంచుతలబడి గానిస్తున్న యీ రైతును పట్టుకోడం పోలీసువారికి కుంటున్నది! —ఓ. వి.

• • •

ఈతముక్కల

కోడూరుపట్ల శ్రద్ధవహించండి!

పదికై సంవత్సరాలుగా మా గ్రామానికి జ్ఞాపకంకం. పెకెకో పెంట కి...ము వ్యాధుల

అంటూ యిటీవల మా కోడూరును గాంక్షను కేశారు. కాని అది కంట్రాక్టర్లకివ్వినందువల్ల పని బాగా జరగకుండడమేగాక, అంతబాగా కూడా వుండదు. కావున ప్రభుత్వం ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి, ప్రధమ పర్యాయంగా దీయు యీ కోడూరును, కొంతకాలం బాగుండునట్లు చేయించవలసిందిగా కోరుచున్నాము. —గ్రామస్థులు

• • •

సోంపేట

లచ్చన్న ఎన్నిక

8 తేది జరిగిన ఎన్నికలో శ్రీ గౌతులచ్చన్న గారికి 31 ఓట్లు, వారితో పోటీచేసిన వకీలు శ్రీ పెండెకర్తి కామేశ్వరరావుగారికి 6 ఓట్లు వచ్చి, లచ్చన్నగారు రాష్ట్రకాంగ్రెస్ సభ్యులుగా ఎన్నికైనట్లు, ఎన్నికాధికారి హార్డ్కర్ ప్రకటించాడని తెలియచేస్తారు శె. జగన్నాథరావుగారు. లచ్చన్నగారు కాంగ్రెస్‌నుండి బయటకు పొయ్యారుకాబట్టి, యిక ప్రత్యర్థి పోటీలేకుండ ఎన్నికైనట్లు భావించుకో వచ్చేమో!

• • •

దర్శి

గుడ్డకరువు

తాలూకాలోని చిల్లర వ్యాపారస్థులకు 6 వారములుగా గుడ్డలకోటా యివ్వలేదని ఆందోళనగావుంది. ఈగాడిరోజుకూడా కొత్తగుడ్డ కట్టుకునే అవకాశంలేనందుకు ప్రజలు అసంతృప్తులయ్యారు. జిల్లా వస్త్రాధికారి వెంటనే తగుచర్యజరిపి, ప్రజలకు గుడ్డలభించే అవకాశం కలుగజేయవలసిందిగా కోరుచున్నాను. —మహాదేవశర్మ.

• • •

కనిగిరి:

హరిజన క్రైస్తవమహాసభ

పై మహాసభ 9, 10 తేదులందు జరిగింది. శ్రీ సి. యల్. శివరత్నంగారిని అధ్యక్షులుగ, టి. శామియేలుగారిని కార్యదర్శిగ ఎన్నుకొనిరి. హరిజనులకువలెనే, వీరికికూడా అన్ని సౌకర్యాలు కలిగించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తీర్మానించారు. —ఎం. వి. పీటర్సన్.

ధాన్యపుశిస్తుసవరణ

(3 వ పేజీ కొరవ)

క్షామమును గూర్చిన్నీ, 2 సంవత్సరముల పాత బకాయిల విషయమును గూర్చిన్నీ, విపులముగా చర్చించితిమి.

ధాన్యపు శిస్తుల విషయమై మద్రాసు మంత్రివర్గములో తానుకూడా మాట్లాడితిననీ, సవరణచట్టము ప్రతిపాదించుటకు అనుమతి కోరుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాసియున్నారనీ, ఈ విషయమై కేంద్రంలోకూడా కృషి చేసి తన శాయశక్తులా సహాయం చేస్తాననీ, బహుశా ... లో జరుగబోయే సభా సమావేశంలో ... సవరణచట్ట ప్రతిపాదన జరిగినా జరగవచ్చునని శ్రీ వెంకటాద్రిగారు చెప్పిరి. జిల్లాలో వారికి ఈ ధాన్యపు శిస్తుల ఘోరం, ... రాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘంద్వారా ప్రభుత్వానికి నివేదించి అవసర కృషి జరపడంమాత్రం, అత్యంత అవసరం.

బకాయిలవిషయంలో - క్షామం గత 3, 4 సంవత్సరాలలో సంభవించిన ప్రదేశాలలో ఆసలే బువ్వకులేక వ్యవసాయం కరవుగాపొయ్యి, 2 సంవత్సరాల శిస్తు చెల్లిస్తే తక్కిన బకాయిలన్నీ రద్దుకాగలవనే విషయం చాలాఘోరముగా వున్నది. ఈ సందర్భంలో రైతులకు తగినరక్షణ అవసరం. ముందు వ్యవసాయానికి పెట్టుబడి - కుటుంబఖర్చులు భరించడానికే సాధ్యంగాక నానాబాధలు అనుభవిస్తున్నప్పుడు 2 సం॥ల శిస్తులు చెల్లించడం యెట్లా సాధ్యం. ఇది బొత్తిగా సాధ్యంకానిపని. కావున క్షామప్రదేశాలయట్లుకైనా చట్టరీత్యా అవసరరక్షణ కలుగజేయించక తప్పదు. 1937-లో కాంగ్రెసుప్రభుత్వం వచ్చినప్పుడు చేసినఋణచట్టంలో జమీందారీలలో అప్పటికున్న శిస్తుబకాయిలుకూడా ఋణచట్టంక్రిందకు తేబడినవి. ఋణచట్ట సవరణద్వారానైనా ఈ బకాయిలను కొట్టివేసేటట్లు చూడవలసి వున్నది. మొత్తంమీద జమీందారీచట్టం లాభకరమైనా ఈలాంటి ఘోరాలవల్ల ప్రస్తుతం రైతుకు విపరీతమైన బాధాకరంగాఏర్పడ్డది. ప్రభుత్వానికి కూడా పరిహారము చెల్లించుటలో ప్రస్తుతము కొంత ఆర్థికచిక్కులున్నా మొత్తంమీద ఈ జమీందారీరద్దువల్ల విశేష లాభదాయకంగా ఏర్పడగలదు. కావున ఏ విధంగానైనా రైతుల బకాయిశిస్తులవిషయమై తగినరక్షణ ఏర్పాట్లు చేయుట ప్రభుత్వంయొక్క కనీసధర్మమై యున్నది—

* * *

ధాన్యపు శిస్తును రొఖశిస్తుగా మార్పువిషయంలో సవరణ బిల్లునైనా తేవలసిందిగానూ, ఆరు సంవత్సరాలనుండి వరుసగా క్షామపీడితమైనందున బకాయిబాకీల వసూలు యీ మార్చి నుండి 1952 మార్చివరకు వాయిదావేయవలసిందిగానూ, వెంకటగిరి తాలూకా జమీన్‌రైతు సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ పొదిలేటి వెంకటస్వామి రెడ్డిగారు యిటీవల రెవిన్యూమంత్రి సీతారామ రెడ్డి, ఆర్థికమంత్రి గోపాలరెడ్డి, కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి కళా వెంకట్రావుగారలను కలుసుకొని చెప్పుకొనిరి. ధాన్యపుశిస్తు రొఖశిస్తుగా మార్పువిషయంలో సవరణ తెచ్చుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతి కావలసివున్నదని, దానికి వ్రాసివున్నామని, ప్రస్తుతం వసూలు కు వాయిదా యిచ్చే విషయంలో చట్టబద్ధమైన ప్రతిబంధకంలేకున్నయెడల, ప్రభుత్వ వుత్తర్వు ద్వారా వాయిదావేయగలమని తెలిపినట్లు తెలుస్తున్నది.

ప్రస్తుతం ఏప్రెల్ నెలాఖరువరకు, ఒకమాసంరోజులు, వసూలు గడువు వాయిదావేస్తూ ఎస్టేటు సెటిల్‌మెంటుకు ప్రభుత్వాన్నుండి ఒక వుత్తర్వొచ్చింది. —మా. వి.

విశ్వసింపదగిన నగలవర్తకులు
నవీన పద్ధతుల ప్రకారం కోరిన
ఆభరణములు తయారుగా యున్నవి
— ఇట్లు —

ఆధునిక పద్ధతులలో తయారు
జేసిన అన్ని రకముల వస్త్రములు - గ్యారంటీ చాయలతో
ధర సరసముగా విక్రయించబడును.
వెంకటగిరి హాలు
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు
కసరు వెంకటసుబ్బయ్య,
ప్రొప్రైటర్.

పక్షవాతమునకు
PARALYSIS CURE (REGD)
పూర్తిగా ఆరోగ్యంగా మారుస్తుంది. ఆ వ్యాధి నుండి మిమ్ముల విముక్తులజేస్తుంది. దిగులుపడవలసిన పనిలేదు. వారంమందు రు 7/- లు
బొమ్మా కేశవులు,
(పక్షవాత స్పెషలిస్టు) - సంతపేట—నెల్లూరు.

కుష్ఠు బొల్లి
నరాల మేహ మచ్చలు—సెగ—సవాయి
వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.
క్యాటలాగు ఉచితం.
జి. వి. రెడ్డి & కో., [రిజిష్టర్డు]
"ఆయుర్వేదాశ్రమము"
గోపాలపురం :: తూర్పుగోదావరి.

యోగ రత్నాకరము
ఆయురారోగ్యముల గోరువారందరు చదువదగినది
ప్రథమ — ద్వితీయసంపుటములు రు 13/-
ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
డాక్టర్ ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులు
వందువారివీధి—నెల్లూరు.

మాడల్ లాడ్జి - మద్రాసు
భోజనం — గదులు — ...
... — ప్రత్యేక ఆదరణ ...
...
ప్రొప్రయిటరు:
... నరసింహారెడ్డి
...

మీరు కోరే అన్నిరకముల వస్త్రములు యీ దిగువ షాపులలో
ధర సరసముగా దొరుకును.
శ్రీ మహాలక్ష్మీ స్టోర్సు
వెంకటగిరిచీరలషాపు
ట్రంకురోడ్డు * నెల్లూరు.
(మరియు)
శ్రీ వెంకటలక్ష్మీ స్టోర్సు
చిన్నబజారు * నెల్లూరు.

చిన్న కథ

(2వ పేజీకొరవ)

వాడికి అలవున్నట్లుంది.

నాకప్పుడు గాబరాలేచింది. "ప్రిన్సిపాల్ డైరీ తెరచి ఎక్కడేన్నా చదివాడా? అని గద్గద స్వరంతో అడిగా

"ఏమంత కంగారుపడుతున్నావురా? వాళ్లి గూర్చి ఘనుడలేమైన చెక్కావా?"

"అందులో ఒక పేజీచదివాడా నేను అవుట్ అయినాన్నమాటే! ఇంక చదువుకు స్వస్తి చెప్పాల్సొస్తుంది"

"అల్లాగా? నేను చూచినంతవరకు, ప్రిన్సిపాలు డైరీని విప్పనేలేదు. శాస్త్రి దాన్ని ఇవ్వగానే, తన బీరువాలోకి దూర్చి, రేపు ఆలోచిస్తాంలే, శాస్త్రీ అని అన్నాడు"

మరి, ఇప్పుడు ఏంచేయమా? అన్నా

"ఏముంది? ప్రిన్సిపాలు డైరీని తియగా చేతిలోనికి తీసుకోకముందే, మనందాన్ని బీరువాలో నుండి లాగేయిస్తాం."

"అది ఎల్లాగు సాధ్యమవుతుంది"

"నే నా విషయం ఆలోచించేశచ్చాను. మార్గం ఒక్కటే ఉంది. నీవుదానికి సమ్మతించి, నేచెప్పినప్రకారం చేస్తానన్నావంటే, చెప్తాను"

"ఏంచెయ్యమంటే అదిచేస్తాను. కాని నీ మార్గం నన్ను రక్షించేదిగానుండాలి."

"రక్షించడానికేగా, ఇంత పాటూపడడం! మరి, విను. నీవు శారదకొక్క జాబు వ్రాయాలి. దాన్ని ఆవిడకు రహస్యంగా చేర్పించేభారం నాది. నీ జాబును కళ్లకద్దుకొని నీవుచేయమన్న పని చేస్తుంది"

"ఏంగుడుచేస్తుంది?"

"నేనేం కాలేజీలో కండ్లకు గంతకట్టుకో నుండలేదు. నీవు కనబడ్డప్పుడల్లా శారద నీదెస ఎట్టి వలపుచూపులు చూచేది, ఎట్టి పిల్లనవ్వులు నవ్వేది గమనించేఉన్నాను. గుట్టుగా నీ డైరీని నీకు చేరుస్తుంది. అయితే, ఒక్క ప్రతిఫలం ఆవిడ అడగొచ్చు, కోపపడాకు—ఒకముద్దు!"

"రబ్బిష్—నటుష్"

"ముక్కు, అడ్డంరాకుండా సర్దుకుంటుం దిలే!" అంటూ కొంటెతనంగా కనురెప్పలార్చాడు

నాకు వాంతడిమీద అమితకోపంవచ్చింది.

"నేనోమూల అదిరిచస్తుంటే, నీకు చాత్రీలటారి, స్టుపిడ్! వెళ్లిపో ఇక్కడనుండి—ముద్దులట!

"నీకేదో స్నేహితుడవు, నుడిగుండంలో పడ్డావే, అని సహాయంచేయడానికి వచ్చినందుకు మంచి బహుమతి ఇస్తున్నావు! నాకెందు కొచ్చింది ఈ గొడవ! నేవెళ్లిపోతున్నా" అంటూలేచాడు.

నాకు భయమేసుకొంది. వాడూపోతే, ఇంకెవ్వరు నాకుతోడు? నా శక్తిసామర్థ్యాలు వినియోగించి వాణ్ణి ఆపేటప్పటికి తలప్రాణము తోకకొచ్చింది. ఉభయులం కర్తవ్యం దీర్ఘంగా ఆలోచించాం

"వేరు గత్యంతరంలేదురా, మోహన్" అని అన్నాడు.

"అవును. అల్లాగేఉంది"

"ఆలస్యంఎందుకూ? కాగితం, కలంతీసుకో"

"ఖాళీల పనిచేయడంలేదురా. శారదకు, వ్రాయాల్సిన జాబు నీకే డిక్టేటుచేయాలి" అంటూ కాగితం కలంతీసుకున్నా

"సరే, వ్రాసుకో... 'డియర్ మిస్ శారదా, రేపు శాలకి రాగానే, నన్ను బ్యాక్ వరాండాలో కలుసుకో. అక్కడ ఎవ్వరూ వుండరు. నేనక్కడ కాచుకొనుంటాను. అతి జరూరైన విషయము. రహస్యమైందికూడా. నీవురాకపోయినావంటే, మితిలేని ఆశాభంగం కల్పించిందానివి అవుతావు. చూచినక్షణము జాబుచింపు...... మీకుప్రియ, మోహన్" డిక్టేటు చేసినట్లే వ్రాశా.

"డైరీమాట ఏంచెప్పలేదే?" అనిఅన్నా.

"చెప్పకూడదు. నీవు ఆవిడతో ముఖాముఖిగా చెప్పాల్సిందే"

జాబును చేతబట్టుకొని తలనొప్పిగాడు వెంటనే వెళ్లిపొయ్యాడు. నేను నా విపత్తును తలపోసుకుంటూ కూర్చొనుండినా. ఒకఘంట అయినా కాకముందే, వాడు గబగబా నా కొట్లోకి ప్రవేశించాడు. 'వాడికంగారుచూచి, కొంపమునిగినట్టుందే' అని అనుకొని, ఏమయిందిరా అని అడిగా.

"ఏంచెప్పమురా! మన ప్రయత్నం విఫలమైంది, శారద తమ్ముడిచేతికి జాబిచ్చి, కేకు మిఠాయికూడా వాడికికొనిచ్చి, అతిరహస్యముగా శారదకియిస్తాను మరెవ్వరికి తెలియనివ్వనని వాడిచేత ఒట్టుకూడాపెట్టించుకున్నా. ఆగాడ్దె, అక్కకు జాబొచ్చిందని కేకలేస్తూ, నేరుగా వాళ్లనాన్న చేతిలోనే, దాన్ని పెట్టాడు. మనకు కాలం బాగాలేనట్లుంది"

నాకు కండ్లనీళ్లపర్యంతంఅయింది. కంగారు హెచ్చింది.

"డైరీయే అనుకుంటే, డైరీ అమ్మమొగుడయిందే ఈజాబు! దానిసెవరుచదివినా, ప్రేమలేఖ అని భ్రమింపకతప్పరు. పోయి పోయి ప్రిన్సిపల్ చేతులోనే పడాలనా? ఇంక నాకు సెలక్షను సున్న! పైపెచ్చు డిబారుకూడా ఖాయమే!" అని విలపించా.

"కష్టంవచ్చినప్పుడే గుండె నిబ్బరంచేసుకోవాలి. పరిస్థితులల్లావచ్చాయి మనమేం చేయగలం? ఇక నే చేయగలిగిందేమిలేదని తోస్తుంది. వెళ్లివస్తా"

"వెళ్లిరా నాయనా! నీసలహా ననుసరించినందుకు, బోనులో ఇరికించేశావు! ములుకుల బోను! నిన్ననికూడా లాభంలేదు. నా తెలివి బూడిదెలో కలసింది. దయచేయి"

నిశ్శబ్దంగా లేచిపొయ్యాడు. రాత్రింతా కంటికి కునుకులేకుండాలేదు. ఒకటే మాత్రం నిష్కర్షగా తోచింది. ఉదయాన్నే ప్రిన్సిపాలు నన్ను తనబంగళాకు పిలిపిస్తాడని.

అనుకున్నట్లే తెల్లవారంగానే పిలుపొచ్చింది. దిక్కుమొహంవేసుకొని ఆయనెదట హాజరయ్యా.

"వచ్చావా, మోహన్?"

"తమరు నన్ను పిలిపించారు"

"కారణముండే పిలిపించాను-శారదకు లేఖ వ్రాశావూ?"

అవుననకుండా, లేదనకుండా, మౌనంగా ఉండిపొయ్యా.

"నీవు బిడియపడడం సహజమే, మోహన్. ఆరోజుల్లో, నేను కాలేజీలో చదువుచుండిన దినాల్లో, నేనూ నీలాగా ప్రేమలేఖలు వ్రాసినవాణ్ణే. ఇంకో రహస్యంకూడాను. ఎక్కడా బయటికిపోనీకూడదు. నాతో చదువుచుండిన కాలేజీ గర్ల్స్, నా ప్రయత్నం ఏమీ లేకుండానే, నాకు ప్రేమలేఖలువ్రాస్తూ ఉండేవాళ్లంటే, నమ్ము. లవ్ లెటర్సు దొర్లుతుండేవి రోయ్".

మొలలోతు దుఃఖంలో మోకాలిలోతు సంతోషమన్నట్లు, ఈ ఫిరంగిముక్కను ఇంత మందిపిల్లలు పైపైన మోహించారా, అని నాలోనేను నవ్వుకున్నా.

"ఆరోజులు తలచుకుంటే, మోహన్, అంతా నాకు ఒక కలలాగా కనబడుతుందిప్పుడు. ఆముచ్చట్లు స్మరణకువచ్చినప్పుడల్లా, గుబ్బాటుకూడా కలుగుతుందంటే అతిశయోక్తిలేదు. ఈ విషయాల్లో నాకు చాలా అనుభవముందని నీవు ఒప్పుకోకతప్పదు. నీ జాబులో, నీవు మలుచుకుంటుండిన భావాన్ని నేను కనుపెట్టేశా."

ప్రిన్సిపాల్ ధోరణిచూస్తే, నాలేఖ ప్రణయలేఖగా పరిగణించి నన్ను శారదకు కట్టిపెట్ట ప్రయత్నిస్తున్నాడని స్పష్టమయింది. ఏ జవాబు చెప్పటకు తోచక హీనస్వరంతో ఇల్లా అన్నా.

"నేనేంభావాన్ని మలుచుకుపర్చలేదే!"

"హెట్లా! హెట్లా! షేమ్! షేమ్! నాఅల్లుడు రసికశిఖామణిగాక, హాస్యకళామణికూడా! చాలా సంతోషం! అవును. నేచెప్పిందేతప్పు! భావము మలుచుకుపడిఉండలేదు, సువ్యక్తంగానే ఉంది."

ఈమాటలు వినేసరికి, ప్రిన్సిపాలు భావం, ఇంకాబాగా బోధపడింది. ఇంతలో వారవాకిలిగానుండిన కొట్టు తలుపును కొద్దిగాతెట్టి, రెండు కాఫీకప్పులతో శారద ప్రవేశించింది. ఆ నాశకామినిని చూడలేక, నేను నా మొహాన్ని అవలివైపుకు తిప్పుకున్నా. సిగ్గుచేతనే నేనల్లా చేశానని ప్రిన్సిపాలనుకొని చిరునవ్వు నవ్వి తన కాఫీని త్వరత్వరగా త్రాగి, లేచి నిలబడ్డాడు.

"నమ్మెవరో పిలుస్తున్నారు, మోహన్. ఇప్పుడేవస్తాను. నేవచ్చిందాకా పోకాకేం" అంటూ వెళ్లిపొయ్యాడు. ఆయనకు తెలుసు, ఎప్పుడు మమ్ముల నిద్దరిని ఒంటరిగా విడిచిపోవలసింది, ఎప్పుడు మాతోకూడానే ఉండిపోవలసిందీ!

కొంతసేపు గుప్ చుప్. తర్వాత శారదే మొదలెట్టింది సంభాషణ. ఒక కొద్దిపాటు దగ్గుతో గొంతు సవరించుకుంటూ, చూచావూ, మోహన్ నీ చిక్కు తొలగించాను!" నన్ను పెండ్లాడడానికి నిరాకరించేదేమో, ఇంక ప్రిన్సిపాలు బారినుండి తప్పుకున్నట్టే, గట్టుకుపడ్డాను అన్న ఆశాదేశము నన్ను ఆవరించి, ఒక చిరునవ్వు నవ్వాను. కాని వెంటనే శారద ఇట్లన్నది:—

"మన వివాహానికి నా సమ్మతి నాన్నగారికి తెలియజేశాను. నివింకేమి బెంగపెట్టుకోవాకు, మోహన్"

పిడుగుపడ్డట్లయింది. అయినా, కొంచెం దిటువు తెచ్చుకొని సణిగాను

"నన్ను రక్షించావంటావే?"

"రక్షించలేదూ? ఆ డైరీని నేను లాగేసి వుండకపోతేనే బాగుండుందేమోననిపించింది. ప్రిన్సిపాలు చూచేవుంటే నన్ను డిబారుమాత్రం చేసిఉండు. కాని, ఈ ఫిరంగిని నాకు అంటకట్టిఉండడుగా! ఇంక ఒక్క నిమిషం అచట ఆగలేకపొయ్యా! మొర్రో, మాయదేవుడా అని నా విధిని నేను దూరుకుంటూ బంగళా బయటికి ఉరికా.

మరుసటి మాసమే ప్రిన్సిపాలు ఇంట్లో మేళాలు మ్రోగాయి. నా మొక్కునిరసనలు ఎవ్వరూ పాటించలేదు. పెండ్లి పందిరి అతిథిగణాలతో క్రిక్కిరిసిపోయింది. ఆ జనసమూహంలో, మనోబాధపడుతుండింది నేను ఒక్కణ్నే! కారణం, నేను పెండ్లికొడుకు కావడంబట్టి. మిగత అందరు, ఏదోనా అనుభవించినవారే. మానాన్న అప్ప వరదక్షిణపుష్కలంగా ముట్టిందని మురిశాడు. పెండ్లికాకుండా ఉండిన ముక్కుపిల్లకు, బంగారు మొగుడు చిక్కినందుకు, పెండ్లికూతురు ఆమె తల్లిదండ్రులు మురిశారు. పప్పుతప్పళాలు పట్టిస్తూ అతిథులు మురిశారు. నామాట అనుకునేవారెవరు?

కొరా, ప్రిన్సిపాల్ ఎంతపనిచేశావయ్యా!

— —

నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులో
O. P. No. 18 of 1951.

(1) తలమంచి చిన్నవీరమ్మ
(2) " నాగభూషణం
(3) " సుబ్రహ్మణ్యం } —పిటీషనర్లు.
(4) " వేమయ్య

తలమంచి నాగలింగంరెడ్డి — రెస్పాండెంటు.

1వ పిటీషనరుకు భర్తయున్ను 2, 3, 4 పిటీషనర్లకు తండ్రియున్ను అయిన లేటు తలమంచి సుబ్బయ్యరెడ్డిగారి వారసులని తీర్మానముచేసి వారకు సర్టిఫికేటు ఇప్పించమని కోరుతూ పిటీషను దాఖలుచేసుకొన్నారు. గనుక యిందుగురించి అభ్యంతరము గలవారు 18-6-51 తేది ఉదయం 10 గంటలకు హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలెనని ఇందుమూలకముగా ఎల్లరకు తెల్పడమైనది.

—ఆర్. దశరథరామిరెడ్డి,
పిటీషనర్ల అడ్వకేటు.

జీవాంజన్
తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి, ఒళ్లు నొప్పులు, వాతనొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, జలుబు, గొంతులో రాపు, దగ్గులకు అమోఘమైనది.
అన్ని అంగళ్లలో దొరకును.

కురుల అందానికి పొడుగుకు
బ్రింకో డికేటర్ హెయిర్ఆయిల్ (వెజిటబుల్)
బ్రింకో & కో. మదరాసు 1.

స్థాపితము 1920
కుష్ఠు - బొల్లి
సుఖరోగాది చికిత్సానిపుణులు
లేటలాగు - ఉచితము
రెడ్డి & కో., (రిజిష్టర్డు)
(గోపాలపురం—తూర్పు గోదావరిజిల్లా,)
(వయా తణుకు.)

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు
గుండాల పేరారెడ్డి
చిన్నబజారు - నెల్లూరు.
మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. లేనివి ఆర్డరు యిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్ర దంత వైద్యశాల
35, జొన్నలగడ్డవారివీధి
నెల్లూరు.
దంత చికిత్సకు
పండ్లు కట్టుకొనుటకు
కె. మోహనరావును
కలుసుకొనుడు

ఆంధ్ర రాజకీయాలు

[మొదటి పేజీ కొరవ]

ఈ విధంగా కాంగ్రెసు ఏకపక్ష సంస్థ అయిపోయింది. ఇన్నాళ్లా కాంగ్రెసుకు నైతిక బలమును కల్పిస్తున్న ప్రకాశం, రంగాగార్లు వైదొలిగారు. 170 మంది సభ్యులలో సుమారు 50 మందిపైగా వెళ్లిపోయారు. మరికొందరు నేడో, రేపో పోతున్నారు.! కళా సంజీవరెడ్డి గార్లు రాజీనామాపెట్టిన సభ్యులను తమ నిర్ణయమును పునరాలోచించవలసినదిగా చేసిన ప్రకటనలు కాక, తమచేతికి ఆ సభ్యుల లిష్టు చేరగానే ముఖా ముఖిగా కలుసుకొనికూడా రాజీనామాలను ఉపసంహరించుకోవలసినదిగా కోరబోతున్నారట.

ఎందుకంటే ప్రకాశంగారు యీ విధమైన నిర్ణయము తీసుకోడానికి ఎన్నాళ్లనుండో సిద్ధంగావున్నా, రంగాగారు కూడా "సహేంద్ర తక్షకాయస్వాహా" అని ప్రకాశంగారితో పోవడానికి నిర్ణయించుకోగలరని కలలోకూడా వూహించని విషయం. గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా ప్రకాశం అవలంబిస్తున్న విధానం కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గమును అడుగడుగునకు బహిరంగ ధిక్కారము చేయుటే. నేడు రంగాగారితోసహా కాంగ్రెసునుండి బయటికి వెళ్లుటకు నిర్ణయించుకోవడం, చివరిమెట్టు. రేపు అసెంబ్లీలో ప్రతిపక్షుల స్థానంలో కూర్చోవడం, మద్రాసు అసెంబ్లీ పార్టీపై హైకోర్టులో దావా వేయడం తర్వాత కార్యక్రమాలయినా ఆశ్చర్యపడవలసినదేమీవుండదు.

మంత్రివర్గీయుల నాయకులాశించిన దేమిటంటే ప్రకాశం రంగాగార్లు కాంగ్రెసులోనే వుండి పోరాటం సాగించగలరని, కనీసం ప్రకాశంగారు వుండకపోయినా, రంగాగారయినా కొన్ని సంవత్సరాలైన ప్రత్యర్థి నాయకుడుగా వుండగలరని అనుకుంటూవచ్చారు. నేటి నిర్ణయం,కథను అడ్డంగా తిప్పింది.

అందుకే కార్యవర్గపు ఎన్నికలు ఒక పక్షం రోజులు వాయిదా వేసారు. ఆంధ్రకాంగ్రెసు చరిత్రలో యీవిధంగా జరగడంయిదే మొదటిసారి. మద్రాసులో 29 న యీ ఎన్నికలు జరగబోతాయంటున్నారు.

కార్యవర్గపు ఎన్నికల విషయంలో మంత్రివర్గీయులలో విభేదములున్నాయనే వార్తబహిరంగ ప్రచారంలోవుంది. రంగా, ప్రకాశంగార్ల వర్గములున్నంతకాలం వారి వ్యతిరేకత ఆధారంగా నిర్మించుకువచ్చిన వర్గంలో వారి నిర్గమనంతో విభేదాలు కలగడంలో వింతలేదు.

ఎన్నికలపూర్వం అల్లూరి సత్యనారాయణ రాజు కార్యదర్శి అనుకున్నారట. ఇప్పుడు బ్రహ్మయ్యగారికి యియ్యాలని కొందరు పట్టుబడుతున్నారట. ఈవిధంగానే కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఏజిల్లానుండి ఎవరుండాలనే విషయంలో రెండు, మూడు పేర్లు వినవస్తున్నాయట. ప్రజాపార్టీ విడిపోయినందువేత మిగిలిపోయిన రంగా, ప్రకాశంగార్ల అనుచరులకు కూడా స్థానములు యియ్యాలనుకుంటున్నారట, వీటికి పంపకాలు కుదరడంలేదు.

ఇవన్నీ యిలాగవుండగా మద్రాసురాష్ట్రమంతటా ఒకేవిధానమును రాబోయే ఎన్నికలలో అభ్యర్థులను నిలబెట్టడంలో అవలంబించేందుకు నాదార్-సంజీవరెడ్డిగార్లు చర్చించబోతున్నారట.

కాంగ్రెస్‌నుండి మరొక నాయకుని నిష్క్రమణ

రాజస్థాన్ మాజీ ప్రధానమంత్రి పండిత హీరలాల్ శాస్త్రి త్వరలోనే కాంగ్రెస్‌నుండి నిష్క్రమించి, ప్రత్యేక పార్టీని పెట్టి ఎన్నికలలో పోటీచేస్తాడట. కాంగ్రెస్‌లోని ముఠా రాజకీయాలలో- అగ్రనాయకుల అనుగ్రహానికి పాత్రుడుకాలేక పదవీచ్యుతుడైన ప్రజానాయకుడీయన! వీరంతా కాంగ్రెస్‌ను వదలిపెట్టకముందే ఏదైనా నిర్మాణాత్మకమైన మార్గమాలోచిస్తారా నెహ్రూ పండితుడు?

బలమయిన కాంగ్రెసు వ్యతిరేకపక్షంగా ఎన్నికలలో పోటీచేయుటే వుద్దేశంకనుక ప్రజాపార్టీ నాయకులు రంగాగారు రెండోవైపు ఓమండూరు రామస్వామిరెడ్డియారుతోనూ, ఆదిత్యన్‌తోనూ సంప్రదింపులు జరిపి, తమిళనాడులోకూడా ప్రజాపార్టీ పద్ధతుల్లో ఒక పార్టీ నిర్మాణంగూర్చి చర్చజరుపుతున్నారు.

కాంగ్రెసు మంత్రివర్గముల అవకతవకలు, లోపాలు వ్యతిరేకపక్షము బలపడుటకు తోడ్పడుతాయా అనేది భవిష్యత్తులో తేలవలసినది. కాని కాంగ్రెసు వ్యతిరేకపక్షమునకు బలమైన నాయకత్వమాత్రం లభించింది.

—మా విజయవాడ విలేకరి

● పుల్లబూడెంగూరి గ్రామంలో, శ్రీ వల్లీల రామస్వాములవారి రథోత్సవం సందర్భములో, రథంకూలి యిద్దరు మరణించారట. స్వాములవారికిలో సత్యంపోయింది కాబోలు!

● వచ్చే సాధారణఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ సుసంఘటితంగా పాల్గొనేందుకు కార్యక్రమాన్నేర్పరచుటకు అన్ని రాష్ట్రాల కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులతో ఒకసంఘం ఏర్పరచబడుతుందట

రైతు పంచాంగం

దేశస్థితి

1951 మార్చి 26 తేదినుండి, 1952 ఏప్రిల్ వరకు గురు, శని, సమసప్తకమున వుండుచు ద్విస్వభావరాసుల యందుండుటవలన, దేశీయ సంస్థలు, మార్పు, రాజకీయ అలజడి, యుద్ధభీతి భయంకరమైన ప్రమాదములుకలిగి, గురువు మీనరాశిన, తృతీయ త్రైకోణమున సంచరించు సమయమున, సుకరమైన పరిపాలన, సుభిక్షకాంతులు కలుగగలవు.

కార్తె

ఏప్రిల్ 27 తేదీ భరణికార్తెప్రవేశం

ఉదయాస్తమయములు

ఏప్రిల్ 20 తేదీమొదలు 30 తేదీవరకు ఉ॥ గం॥ 5-4 ని, అ గం॥ 6-12 ని ల.

ఏప్రెల్ తిధులు

21	శని	పూర్ణిమ	తె	3.12 గం॥ ల
22	ఆది	కృష్ణపాడ్యమి	రా	1.41 గం॥ ల
23	సోమ	విదియ	,,	11.12 గం॥ ల
24	మంగళ	తదియ	,,	8.48 గం॥ ల
25	బుధ	చవితి	,,	6.15 గం॥ ల
26	గురు	పంచమి	ప	3.39 గం॥ ల
27	శుక్ర	షష్టి	,,	1. 6 గం॥ ల

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

నెల్లూరు టౌనుహాలులో

6—5—51 ఆదివారం సా॥ 7 గం॥కు

ప్రఖ్యాత సంగీత దర్శకుడు

శ్రీ ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు

గారి, వారి స్వంత ఆర్కెస్ట్రాతో

సంగీతం

* బలేబలే పాటలు
* భేషైన ట్యూనులు
* మధ్యమధ్య డ్యాన్సులు
* అందుబాటు రేట్లు

ఘంటసాలవారి పాటలు విననివారు లేరు — వారిని స్వయముగా చూచి, వారి మధురకంఠాన్ని వినే అవకాశము జారవిడువకండి ॥

పాతాళభైరవి - సంసారం - గుణసుందరికథ - నిర్దోషి మొదలైన చిత్రాలలోని పాటలుగూడా పాడుదురు

భూమి కవులు - ఏలం ప్రకటన

కోవూరు తాలూకా జన్నవాడ గ్రామంలో వేంచేసియుండు శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి, కామాక్షితాయి దేవస్థానమునకు సొక్కు అనుభవములగల ఈ క్రింద వివరించిన భూములను, ఆయా తేదులలో - ఆయా గ్రామములయందు 1361 ఫసలి మొ॥ 1365 వరకు కవులుకు యిచ్చుటకు ట్రిస్టీలవల్ల బహిరంగముగ కవుల ఏలం జరుపబడును.

గ్రామం	భూమి	విస్తీర్ణం	ఏలం తేది	జరుగుట
పెనుబల్లి-రెడ్డిమాన్యం	మాగాణి	1—35	30-4-51	జన్నవాడలో
,,	తోట	0—50	,,	,,
,,	బీడు	0—05	,,	,,
సంక్రాంతిభూమి కాళయకాగొల్లు	మాగాణి	0—69	,,	,,
ఏల్లమీద భూమి	తోట	1—00	1-5-51	మినగల్లులో
ములుమూడి	మాగాణి	1—85	2-5-51	ములుమూడిలో
మరిపాడు	,,	0—86	4-5-51	మరిపాడులో

13-4-51, జన్నవాడ } —మేనకూరు బలరామారెడ్డి - మేనేజింగ్‌ట్రస్టి.

పాత్రుడుగారి **బాలసంజీవిని** (Regd.)

పిల్లల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును.

డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్సు.

11, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు.

[illegible] బ్రాంచి : 7, [illegible] - [illegible].

తిరుమలపల్లి బ్రాంచి : 15, [illegible] - [illegible]. P. O

— అన్ని మందులషాపులలోను దొరుకును —

Printer & Publisher :- N. Sreeramamurty, Zamin Ryot Power Press, 170, Tipparajuvari St. nellor